

▶ V KAŽDÉ DRUHÉ OBCI DNES NAJDEME PROJEKT PODPOŘENÝ Z OPŽP str. 12

- ▶ DO REGIONŮ MÍŘÍ **MILIARDA NA ENERGETICKÉ ÚSPORY** str. 4
- ▶ V TEPLICÍCH SLOUŽÍ LIDEM **ŽIVÝ DŮM** str. 10
- ▶ **PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ V BRNĚ** JSOU TÉMĚŘ HOTOVÁ str. 14

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

ač jsme mnozí myšlenkami na prázdninách, už je tady září, kdy děti musejí znovu do školy, všichni vaši kolegové jsou už v práci a končí jakýsi lehký pocit odpočinkového času.

Proto na vás v novém čísle hned nakládáme několik nových dotačních výzev. Do teplárenství míří miliardy korun na to, aby se

spalovalo méně uhlí a více obnovitelného paliva. Už mnoho let ubývá potřeba těžby uhlí a s tím souvisí i proměna takzvaných uhelných regionů, kde se uhlí dobývalo a většinou i spalovalo. Do jejich transformace šlo už mnoho peněz, aktuálně míří další na zvelebení a energetické úspory veřejných budov, to znamená například radnic, škol, sportovních hal a dalších objektů. Tyto investice dokážou na mnoho let významně přispět do obecních rozpočtů, protože samosprávy mohou peníze jinak utracené za energie investovat jinak.

Velký balík peněz poputuje i na lepší ochranu před výkyvy počasí, přispěje k přesnějšímu předvídání povodní a pomůže předejít nebezpečným sesuvům půdy. A tím to nekončí, jsou připraveny peníze na návštěvnická střediska v nových zvláště chráněných územích, probíhá reforma energetického poradenství, podpora pro horkovod z Dukovan do Brna dostala zelenou... Je toho hodně a ještě víc.

Abychom se nezaobírali jenom tím, co bude, přinášíme i zprávy o tom, co se vybudovalo. V článkách najdete nové solární elektrárny, pasivní sportovní halu, oživený komunitní dům nebo třeba také rozhovor se správcem ptačího parku, který vznikl na výsypce uhelného lomu nedaleko jezera Most.

Přeji příjemné čtení.

JAN RÖDLING
šéfredaktor

370 milionů korun míří na ochranu lidí a krajiny, podpoří prevenci povodní, sesuvů půdy i obnovu přírody

Nové dotace z Operačního programu Životní prostředí zajistí lepší ochranu před výkyvy počasí, přispějí k přesnějšímu předvídání povodní a pomohou předejít nebezpečným sesuvům půdy.

Foto: archiv SFŽP ČR

Peníze jsou připraveny i na péči o chráněná území, podporu ohrožených druhů nebo likvidaci invazivních druhů rostlin a živočichů. Ministerstvo životního prostředí připravilo ve čtyřech nových výzvách k dispozici celkem 370 milionů korun z evropských fondů.

Především obce, kraje a další subjekty mohou do konce dubna příštího roku čerpat peníze z Operačního programu Životní prostředí. Ve výzvě č. 87 je připraveno celkem 100 milionů korun na zpracování digitálních povodňových plánů, analýzy odtokových poměrů či pořízení protipovodňových varovných systémů.

„Preventivní protipovodňová opatření jsou investicí do bezpečnější budoucnosti. Nejenže pomáhají snižovat náklady na opravy a obnovu po povodních, ale především umožňují obcím připravit se na krizové situace včas, než vůbec nastanou. Díky digitálnímu plánování a modelování mohou lépe porozumět chování vody v krajině, minimalizovat škody a chránit lidské životy. Jejich zpracování má smysl nejen v oblastech často ohrožovaných povodněmi, ale i tam, kde se kvůli změně klimatu objevují výjimečné srážky stále častěji. Proto jsme pro obce připravily 100 milionů korun na zpracování těchto plánů a analýz,“ uvedl ministr životního prostředí Petr Hladík. Dotace na preventivní protipovodňová opatření poskytuje ministerstvo dlouhodobě. „Jen za aktuální programové období Operačního

programu Životní prostředí jsme podpořili sto projektů částkou přes 747 milionů korun,“ doplňuje.

Digitální povodňové plány, analýzy odtokových poměrů a kvalitní varovné systémy dohromady tvoří moderní a efektivní systém prevence před povodněmi, na které je možné získat dotaci ve výši až 85 % z celkových způsobilých výdajů. Analýza odtokových poměrů naopak pomáhá odhalit místa, kde hrozí největší riziko rychlého odtoku vody, tvorby přívalových povodní nebo nebezpečného stékání vody do zástavby. Díky ní je pak možné navrhovat efektivní technická a přírodě blízká opatření – například zasakovací plochy, retenční prvky nebo přesměrování toků mimo ohrožená místa.

S povodněmi a přívalovými dešti úzce souvisí sesuvy půdy a řícení skal, které mohou být důsledkem povodní, ale i jejich příčinou. Na nápravu nebezpečných svahových nestabilit a sanaci vyčlenil resort životního prostředí 150 milionů korun (výzva č. 89).

„Prudké srážky mají sílu uvolňovat nestabilní svahy a spouštět nebezpečné sesuvy, které mohou představovat vážné ohrožení života i infrastruktury. Proto podporujeme projekty na jejich stabilizaci, a to částkou až do výše 80 % způsobilých výdajů,“ uvádí Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR.

Podmínkou je, aby lokalita byla dokumentována Českou geologickou službou,

zanesena v Registru svahových deformací a zařazena do kategorie rizika III, tedy nejvyššího rizika. „Typicky jde o svahy či skály, jejichž nestabilita je způsobena přirozenými geologickými procesy v kombinaci s extrémními meteorologickými jevy, jako jsou právě přívalové deště nebo prudká tání,“ doplňuje ředitel Valdman.

Péče o cenné přírodní bohatství

Do 30. ledna 2026 je také možné podávat žádosti o podporu projektů, které pomohou pečovat o naši přírodu a krajinu, usnadňovat návštěvníkům její poznávání či omezit výskyt invazivních druhů rostlin a živočichů. K dispozici je celkem 120 milionů korun.

Žadatelé z řad obcí, krajů, vysokých škol, výzkumných institucí, fyzických osob a dalších subjektů mohou pro své projekty využít až 90% podporu na péči o významné části přírody a krajiny (výzva č. 90). Pomoc konkrétně směřuje například na výřez náletů, kácení dřevin, sečení luk, pastvu, tvorbu tůň a mokřadů a další aktivity, které přispějí k podpoře biodiverzity. Podporu mohou získat i projekty, které se snaží omezit šíření invazivních a expanzivních druhů, jako je např. jmelí, střemcha, norek nebo sumec americký. Celková alokace této výzvy je 20 milionů korun.

Poslední z čtveřice nových výzev (výzva č. 91) s alokací 100 milionů korun je určena správám národních parků, Správě jeskyní ČR a Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR, které dotační prostředky mohou investovat do stejných opatření péče o chráněná území, ale navíc také do projektů zaměřených na vytváření vodních prvků v krajině (např. tůň, mokřadů ad.) nebo na rozvoj návštěvnické infrastruktury pro usměrnění návštěvníků.

Žádosti včetně všech požadovaných příloh určených v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2021–2027 bude možné podat elektronicky prostřednictvím portálu IS KP21+. ●

Nová návštěvnická střediska pomohou chránit unikátní krajinu i vzdělávat

Návštěvnická střediska a domy přírody jsou prvním krokem k ochraně přírody i odpovědné turistice. Ministerstvo životního prostředí otevřelo dotační výzvu na výstavbu moderních návštěvnických středisek na velkoplošných zvláště chráněných územích vyhlášených po 1. lednu 2025.

Připraveno je celkem 200 milionů korun, které bude Státní fond životního prostředí ČR rozdělovat do konce dubna příštího roku. Účelem finanční podpory je vybudovat návštěvnická střediska, která budou informovat a vzdělávat návštěvníky, ale i usměrňovat jejich pohyb a chování v nově vzniklých chráněných územích.

„Těší mě, že se nám daří posilovat ochranu přírody nejen na papíře, ale i praktickými kroky v terénu. Nová návštěvnická střediska se stanou mostem mezi člověkem a přírodou – pomohou lidem lépe porozumět hodnotě chráněných území, usměrní jejich chování a podpoří ochranu přírodního bohatství. Zároveň zlepší kvalitu života v okolních obcích a přinesou jim nové příležitosti v oblasti udržitelné turistiky,“ zdůrazňuje ministr životního prostředí Petr Hladík a dodává: „Na výstavbu návštěvnických středisek a domů přírody jsme vyčlenili 200 milionů korun. Žádosti bude možné je podávat až do 30. dubna 2026. Jedná se o jednokolovou nesoutěžní výzvu.“

Podpořené projekty musí splňovat celou řadu environmentálních a provozních kritérií. Nově vybudovaná střediska musí být pasivní nebo tzv. plusové budovy, které budou zajišťovat celoroční nebo sezónní provoz alespoň šest

měsíců v roce. Objekty musí zahrnovat prostory pro vnitřní a vnější expozice, pro interaktivní prvky a vzdělávací programy. Také se bude posuzovat, zda střediska splňují zásady udržitelnosti a zohledňují návštěvníky všech zájmových skupin a osoby se zdravotním znevýhodněním.

„Maximální výše podpory činí 70 % z celkových způsobilých výdajů a projekt výstavby střediska musí být dokončen nejpozději do konce roku 2029,“ informuje Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR.

O dotace na výstavbu středisek se mohou ucházet obce a jejich svazky, organizační složky státu a státní příspěvkové organizace. ●

► Do uhelných regionů míří **miliarda** na energetické úspory veřejných budov

Ministerstvo životního prostředí nabízí v nových výzvách z OP Spravedlivá transformace 950 milionů korun na úspory energií ve veřejných budovách.

Díky tomu získají školy, nemocnice, obecní úřady a další veřejné budovy v Ústeckém, Karlovarském a Moravskoslezském kraji finanční prostředky na komplexní zateplení, výměnu zdroje vytápění, modernizaci vnitřního osvětlení nebo instalaci fotovoltaiky. Podpora míří cíleně do uhelných regionů a pomůže také se snížením spotřeby energeticky náročných gastro provozů a prádeln ve školách, sociálních zařízeních či zdravotnických institucích. Příjem žádostí už je spuštěný.

Stav spotřeby energeticky náročných veřejných budov v uhelných regionech je dlouhodobě nepříznivý. Vzhledem k historickému průmyslovému zaměření těchto oblastí je mnoho veřejných budov stále energeticky neefektivních. Miliardová investice z Operačního programu Spravedlivá transformace tak představuje významnou příležitost pro samosprávu a další majitele veřejných budov provést komplexní renovaci a zmodernizovat budovy i související technologická zařízení. Nejvíce prostředků, celkem 600 milionů korun, směřuje do Ústeckého kraje, 200 milionů pak do Moravskoslezského a 150 milionů do Karlovarského kraje, který je rozlohou nejmenší.

„V nově vyhlášených výzvách klademe důraz na to, aby rekonstrukce veřejných budov byly komplexní a nezaměřovaly se jen na úspory energií. Chceme, aby zároveň podpořily využití energie z obnovitelných zdrojů, zlepšily kvalitu vnitřního prostředí a pomohly budovám lépe se přizpůsobit na změnu klimatu. Umožníme tak školám, nemocnicím, úřadům a dalším veřejným budovám získat finanční prostředky nejen na zateplení budov a modernizaci vytápění, ale také na řešení vnitřního osvětlení, insta-

laci fotovoltaických či termických solárních systémů nebo třeba zachytávání, úpravu a rozvod srážkových či šedých vod. Proto jsme na renovaci veřejných budov připravili celkem 625 milionů korun,“ vysvětluje ministr životního prostředí Petr Hladík.

Úsporné veřejné budovy, které šetří výdaje

Na energetické úspory škol, nemocnic, sportovních a kulturních zařízení, úřadů, hasičských zbrojnic, domů s pečovatelskou službou a dalších budov sloužících veřejnosti je vyhrazeno celkem 625 milionů korun. Dotace jsou určeny obcím, krajům, státním příspěvkovým organizacím, vysokým školám a dalším veřejným institucím. Peníze mohou využít na zateplení fasády, výměnu oken, instalaci fotovoltaiky, rekuperaci tepla či výměnu zdroje vytápění. Ve vnitřních prostorách pak lze modernizovat osvětlení, zlepšit akustiku, lépe regulovat větrání či zabránit letnímu přehřívání pomocí stínících prvků. V neposlední řadě je

možné z dotace financovat i zavedení systému energetického managementu.

Míra dotace se vypočítá z tzv. jednotkových nákladů, jejichž výše bude záviset na rozsahu renovace budovy. Zjednodušeně řečeno, čím vyšší bude výsledná energetická úspora, tím vyšší bude dotace. „Sledovat budeme různé parametry budovy, ale zásadní bude množství ušetřené primární energie z neobnovitelných zdrojů, kde musí být úspora alespoň 30 %,“ upřesňuje ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman a dodává, že podpora se nevztahuje na novostavby.

Modernizace technologických zařízení

Podporovaná opatření ve školách, školkách nebo nemocnicích se netýkají jen výroby zelené energie například ze solárních panelů nebo zateplení budov. „Dalším důležitým krokem je myslet na úsporu energií při vlastním provozu energeticky náročných technologií, například při vaření či praní. A právě proto nabídneme krajům dalších 325 milionů na modernizaci technologií ve školních jídelnách nebo prádelnách v nemocnicích a dalších zdravotnických, školských či sociálních zařízeních,“ vysvětluje ministr Petr Hladík.

„Výše podpory v tomto případě může dosáhnout až 50 % z celkových způsobilých výdajů. Projekt musí počítat se zavedením energetického managementu, instalované spotřebiče musí splňovat nejvyšší dostupnou energetickou třídu a opět je nutné splnit minimálně 30% úsporu energie za celý řešený provoz,“ doplňuje Petr Valdman.

Resort podporuje úsporná opatření a renovace u veřejných budov z různých dotačních programů dlouhodobě, a to především z Operačního programu Životní prostředí, Modernizačního fondu a Národního plánu obnovy. Od roku 2021 investovalo Ministerstvo životního prostředí z těchto zdrojů na renovaci a energetické úspory u veřejných budov více než 23 miliard korun.

Žádosti o dotace mohou žadatelé ze všech tří dotčených krajů podávat od srpna letošního roku prostřednictvím portálu IS KP21+. Dotační výzvy se uzavřou 6. ledna 2026, vyjma Ústeckého kraje, kde příjem žádostí potrvá až do 30. června 2026. Podpořené projekty musí být realizovány nejpozději do konce roku 2029. ●

Dalším důležitým krokem je myslet na úsporu energií při vlastním provozu energeticky náročných technologií, například při vaření či praní. A právě proto nabídneme krajům dalších 325 milionů na modernizaci technologií ve školních jídelnách nebo prádelnách v nemocnicích...

► Další 6 miliard korun na **zelenější** teplárenství

Nová výzva z programu HEAT, financovaného z Modernizačního fondu, pokračuje v úsilí výrazně urychlit dekarbonizaci českého teplárenství a podpořit zavádění inovativních nízkoemisních technologií. Program HEAT přináší nejen ekologický, ale i ekonomický impuls. **Ministerstvo životního prostředí spolu se Státním fondem životního prostředí ČR vyčlenily na transformaci teplárenství dalších 6 miliard korun.**

„Vnímáme potřebu kontinuální a předvídatelné podpory transformace teplárenského sektoru, zejména v kontextu závazků České republiky v oblasti dekarbonizace a zvyšování energetické účinnosti,“ říká ministr životního prostředí ČR Petr Hladík a dodává: „Vyhlášením výzvy reagujeme na trvalý zájem a potřeby dokončení investic do modernizace soustav zásobování tepelnou energií a na potřebu urychlení přechodu k inovativním nízkoemisním a obnovitelným zdrojům energie. Přestože jsou disponibilní prostředky Modernizačního fondu určené teplárnám již z velké části alokovány, cílem výzvy je motivovat k přípravě a podporovat následnou realizaci již připravených projektů, které jsou zejména významným environmentálním přínosem a zároveň jsou investičně náročnější. Proto do teplárenství posíláme dalších 6 miliard korun.“

Provozovatelé stávajících tepláren i vlastníci nových zdrojů energie zapojených do soustavy zásobování teplem mohou žádat o dotaci na modernizaci zdroje tepelné energie a soustav zásobování tepelnou energií s cílem snížit spotřebu primární energie a emisí CO₂. Finanční prostředky mohou využít například na změnu palivové základny z uhlí a uhelných derivátů na biomasu či bioplyn. Podpořen bude i přechod na inovativní teplárenské technologie využívající energii z prostředí pomocí tepelných čerpadel či geotermální energii a energii z odpadního tepla. V kombinaci s inovativními a obnovitelnými zdroji energie je možné podpořit i využití zemního plynu. Výše podpory může dosáhnout až 60 % způsobilých výdajů v závislosti na typu projektu.

„Tři miliardy korun půjdou na inovativní a obnovitelné zdroje energie, jedna miliarda na modernizaci

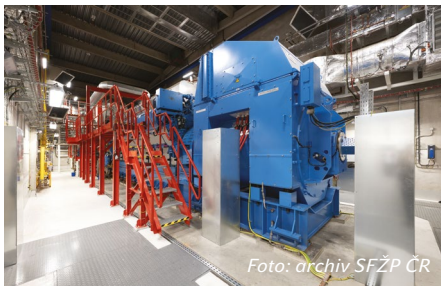

Foto: archiv SFŽP ČR

rozvodů a zbylé nevyhrazené dvě miliardy korun je možné použít i na kombinované projekty s obnovitelnými a inovativními zdroji společně s přechodem na zdroje na zemní plyn,“ dodává ministr Hladík.

Teplárenství patří mezi klíčové sektory ovlivňující kvalitu ovzduší i celkovou uhlíkovou stopu Česka. Ročně vyprodukuje více než 15 milionů tun CO₂, což představuje přibližně 20 % emisí z energetiky. Přechod od uhlí ke klimaticky šetrnějším technologiím umožňuje snížení emisí skleníkových plynů o 60 až 80 % v závislosti na typu nahrazovaného zdroje a zároveň významně snižuje lokální znečištění ovzduší. Modernizace přináší zásadní provozní úspory, které pomáhají zajišťovat dostupnost tepla pro domácnosti i veřejné instituce v době rostoucích nákladů na energii a emisní povolenky. V některých případech může modernizovaná soustava uspořit až 30 % primární energie, což má přímý dopad na dlouhodobou stabilitu cen tepla pro koncové odběratele.

Díky projektům v oblasti teplárenství podpořeným z Modernizačního fondu se

daří dosahovat výrazných úspor odpovídajícím ročním emisím více než dvou milionů osobních aut nebo zhruba 15 % celkové roční spotřeby zemního plynu v Česku.

Program HEAT je z tohoto pohledu nejúspěšnějším programem financovaným z Modernizačního fondu. Jasně ukazuje, že zájem o transformaci české energetiky i potenciál jejího uskutečnění je nezpochybnitelný.

„Na mnoha místech v Česku už teplárny přešly nebo právě přecházejí na jiné zdroje než uhlí. Jsou to velmi náročné a drahé modernizace, které podporujeme penězi z Modernizačního fondu. Dosud bylo v rámci programu HEAT vypsané celkem pět výzev, díky nimž již získalo podporu nebo bylo schváleno Evropskou investiční bankou padesát projektů s celkovou dotací 74 miliard korun,“ říká ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman.

Ve většině případů teplárny nahrazují spalování hnědého či černého uhlí jinými palivy – nejčastěji zemním plynem nebo biomasou. Významnou roli v transformaci sehrávají také investice do energetického využití komunálních odpadů či tuhých alternativních paliv, které patří mezi finančně nejnáročnější projekty. Mezi teplárny, které přešly z uhlí na ekologičtější zdroje, patří například ty v Českých Budějovicích, Plané nad Lužnicí či v Mladé Boleslavi.

Žádosti o dotaci ve výzvě HEAT 1/2025 je možné podávat do 28. listopadu 2025 prostřednictvím systému AIS SFŽP ČR. Po vyčerpání celkové alokace budou podané žádosti zařazeny do zásobníku žádostí. ●

► Pardubice obnovují vodní plochu Čičák

Revitalizace slepého ramene Labe Čičáku

v Pardubicích pokračuje. V parku Na Špici už začaly přípravné práce, které jsou prvním krokem k zářijovému odbahnění a celkové obnově vodní plochy.

Na nakládacím i vykládacím místě byly osazeny štetovnice, které slouží jako vyvazovací prvky pro lodě. Do parku byly navedeny panely na zakrytí cesty a od mostku už probíhá jejich pokládka, která bude dokončena do konce srpna. „Samotné odbahnění začne v září a potrvá do 15. října. Během této klíčové etapy budou odtěženy letecí sedimenty ze dna Čičáku a lodě je přepraví proti proudu Labe k do-

časnému uskladnění v areálu bývalých kasáren na Hůrkách. Část odtěženého sedimentu bude odvezena nákladním automobilem. Po vysušení budou využity například na úpravu městské zeleně nebo uloženy na zemědělských pozemcích města,“ řekl náměstek primátora pro správu majetku města a investice Jan Hrabal.

„Projekt je důležitý jak pro samotný ekosystém, tak pro návštěvníky parku. Realizace záměru po-

zitivně přispěje k větší diverzitě lokality. Současný charakter lokality postupně směřuje k degradaci vodního ekosystému. Odstranění sedimentu zlepší kyslíkové poměry v nádrži a současně budou vytvořeny dvě nové tůně a zůstane nedotčena západní část nádrže s bahními mělčinami, které poskytou vhodné podmínky především pro potěr zdejších ryb a život obojživelníků,“ vysvětlila náměstkyně primátora pro životní prostředí Jiřina Klčová.

Celkové náklady projektu jsou vyčísleny na 11,2 milionu korun. Město na něj získalo dotaci z Operačního programu Životní prostředí. Předpokládá se, že celá revitalizace bude dokončena nejpozději do února 2026. ●

► Cesta k financování výstavby horkovodu z Dukovan do Brna je otevřena

Projekt vyvedení tepla z jaderné elektrárny Dukovany do Brna, tzv. **Horkovod Dukovany–Brno, se posunul do další fáze příprav** a může počítat s významnou podporou z výnosů z dražeb povolenek podle zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.

V návaznosti na usnesení vlády vyhlásilo Ministerstvo životního prostředí společně se Státním fondem životního prostředí ČR novou dotační výzvu, z níž bude možné podpořit výstavbu horkovodu až 11 miliardami korun. Tato prioritní stavba se bude moci o prostředky ucházet prostřednictvím druhého kola výzvy z programu I+ (Inovativní a komplexní projekty). Prvním kolem výzvy, kde byl posuzován projektový záměr, projekt horkovodu Dukovany–Brno už úspěšně prošel.

„Projekt horkovodu z Dukovan do Brna je skvělým příkladem odpovědné a strategicky promyšlené energetické politiky. Ukazuje, jak lze efektivně využít sekundární zdroje energie, jako je nevyužitá teplo z jaderné elektrárny, ve prospěch obyvatel a městské infrastruktury. Místo toho, aby teplo z výroby elektřiny končilo bez užítu, bude sloužit k zásobování desítkami domácností v Brně. Tento přístup výrazně zvyšuje naši energetickou soběstačnost, snižuje závislost na dovozu fosilních paliv a posiluje celkovou energetickou bezpečnost Česka,“ uvedl předseda vlády Petr Fiala.

Strategický infrastrukturní projekt, jehož hlavním investorem jsou Teplárny Brno, má za cíl propojit brněnskou dálkovou tepelnou síť se stávajícími bloky jaderné elektrárny Dukovany a tím zajistit stabilní, nízkou emisní dodávku tepla obyvatelům Brna a okolí

a významně tak snížit závislost vytápění na dodávkách zemního plynu. Vláda už dříve schválila souhlasné stanovisko k novele zákona o liniových stavbách, díky níž byl horkovod zařazen mezi prioritní stavby, což umožní urychlit jeho výstavbu.

„Realizace tohoto projektu představuje významný krok směrem k moderní, udržitelné a energeticky soběstačné budoucnosti Brna, která přinese nejen ekologické, ale i ekonomické výhody pro jeho obyvatele. Horkovod významně přispěje ke stabilizaci dodávek tepla, snížení emisí skleníkových plynů a omezení závislosti města na dováženém plynu, na kterém je aktuálně závislé z osmdesáti procent. Dukovany by tak měly v budoucnu zajistit polovinu potřeby tepla v Brně a přilehlých obcích. Fakticky se tak Brno zbaví plynu, protože bude vyrábět teplo z odpadu ze SAKA, z biomasy v Maloměřicích a Obřanech a z horkovodu. Dojde také k přechodu lokálních plynových kotelen na centrální zásobování, čímž se celý systém uzavře v kruhu. Je to další krok v rámci modernizace teplárenství směrem k energetické nezávislosti a bezpečnosti Česka,“ vyzdvihuje přínosy projektu ministr životního prostředí Petr Hladík.

Projekt byl úspěšně předložen do prvního kola výzvy I+ 1/2025, vyhlášené v první polovině roku 2025, a obdržel podpůrné stanovisko Státního fondu životního prostředí ČR, které potvrzuje jeho způsobilost k podpoře.

„V rámci prvního kola výzvy I+ jsme posuzovali projektový záměr výstavby horkovodu Brno–Dukovany z mnoha aspektů. Zajímaly nás samozřejmě očekávané přínosy celého projektu, technické řešení, udržitelnost, ale i potenciál dalšího rozvoje,“ upřesňuje ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman a dodává, že dotační podpora bude projektu poskytnuta na základě rozhodnutí ministra, pokud projekt splní všechny podmínky výzvy.

Druhé kolo dotační výzvy, které umožní projektu od roku 2027 čerpat finance z výnosů dražeb emisních povolenek, se pro příjem žádostí otevřelo 10. července a potrvá do 30. září 2025. Administraci výzvy zajišťuje Státní fond životního prostředí ČR, který bude od roku 2026 hlavním příjemcem prostředků z výnosů z dražeb emisních povolenek.

Předpokládané celkové investiční náklady projektu jsou přibližně 16,3 miliardy korun, dotační podpora může dosáhnout až 11 miliard korun, přičemž definitivní výše podpory bude stanovena po posouzení projektu včetně finanční analýzy pro stanovení mezery ve financování. Zahájení výstavby horkovodu je naplánováno na rok 2027, teplo by měl Brno dodávat od roku 2031.

Projekt horkovodu Dukovany–Brno je součástí širší transformace teplárenství v Česku a navazuje na modernizační úsilí v oblasti distribuce tepla v Brně. Zároveň představuje klíčový strategicky energetický krok směřující k dosažení klimatických cílů České republiky a naplnění souvisejících českých a unijních závazků. ●

► Norek americký, křídlatky nebo jelen sika jsou nově na seznamu invazních druhů

Na evropský seznam invazních nepůvodních druhů přibude nově osm rostlin a osmnáct živočichů. Jsou to druhy, které jsou v Evropě i u nás již rozšířené, například křídlatky (invazní druhy rostlin z rodu Reynoutria) nebo jelen sika a norek americký. Zároveň se seznam rozšiřuje o rostliny a živočichy, kteří se dosud vyskytují velmi omezeně a je potřeba zabránit jejich rozšíření. Těmi jsou například sršeň mandarínská nebo řada druhů raků, ploštěnek, jeden z asijských druhů mravenců a další. Nové nařízení Evropské komise platí od srpna 2025 a rozšiřuje seznam na celkem 114 nepůvodních invazivních druhů.

„Invazní nepůvodní druhy představují závažnou hrozbu pro přírodu, ekonomiku i lidské zdraví.

Z pohledu Česka je zásadní zařazení již u nás značně rozšířených druhů. Z Operačního programu Životní prostředí i dalších zdrojů podporujeme jak jejich mapování, tak samozřejmě i omezování jejich šíření. Příkladem jsou křídlatky, nově zařazené na unijní seznam, kterým věnujeme pozornost už řadu let, ale zároveň jde o druhy, které se snadno šíří a je obtížné je z míst výskytu odstranit. Známým invazním druhem je také norek americký, který je nevybíravým predátorem ostatních živočichů zejména v okolí vod a patří tak k invazním druhům s největšími dopady. Již dnes regulaci tohoto druhu zajišťují myslivci,“ vysvětluje ministr životního prostředí Petr Hladík.

V případě jelena sika je jeho zařazení mezi invazní nepůvodní druhy relevantní z odborného hlediska, zejména s ohledem na jeho křížení s jelenem evropským, které

vede k narušení genofondu tohoto původního druhu. Nicméně u nás je v současnosti zařazen mezi lovnou zvěř, a existují tedy nástroje k jeho regulaci. „Česko zařazení jelena sika na seznam invazních druhů nepodpořilo právě kvůli obavě, aby tím nedošlo ke snížení motivace uživatelů honit k regulaci jelena sika. Uděláme tedy vše pro to, aby jej bylo i nadále možné lovit standardním mysliveckým způsobem, což by mělo vést k vyšší intenzitě lovu, a tedy k regulaci. V Česku upravíme právní rámec tak, aby to neznamenalo, že myslivci o možnost odstřelu tohoto druhu přijdou,“ uvedl ministr Petr Hladík.

Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo zemědělství připraví návrh dalšího postupu k tomuto druhu po jeho zařazení na unijní seznam. ●

SPRÁVCE PTAČÍHO PARKU: Z VÝSYPKY VYTVÁŘÍME PESTROU MOZAIKU BIOTOPŮ

Po Střimické výsypce se procházíme se správcem nově vzniklého ptačího parku Šimonem Kronusem. Ptačí park vznikl v Ústeckém kraji nedaleko města Most v místech, kde dříve stála obec Střimice. Ta byla kvůli těžbě hnědého uhlí zničena. Prostor zasypali těžaři hlušinou z lomu. Nedaleko výsypky je jezero Most, které vzniklo zatopením bývalého hnědouhelného lomu, kde ještě předtím stálo historické město Most, na nějž kromě názvu upomíná i známý přesunutý kostel.

Foto: archiv SFŽP ČR

Co je to Střimická výsypka?

Střimická výsypka vznikla navršením hlušiny z nedalekého hnědouhelného dolu Ležáky. Od devadesátých let zde probíhala lesnická a zemědělská rekultivace, takže tu dnes máme lesy, louky i ornou půdu. V letošním roce Česká společnost ornitologická (ČSO) vykoupila pozemky o rozloze 251 ha a vyhlásila tady ptačí park Střimická výsypka.

Kde se vzal nápad právě na toto místo?

Měli jsme zájem o území, které bylo lidmi radikálně pozměněno, a chtěli jsme ukázat, že i v takovém prostředí můžeme vytvořit útočiště pro ohrožené druhy ptáků. Prostor spravoval státní podnik Diamo, se kterým jsme se na prodeji dohodli. Využili jsme peníze z Operačního programu Spravedlivá transformace, který se zaměřuje na obnovu a budoucnost bývalých uhelných krajů. Tak vznikl již sedmý ptačí park, který ČSO provozuje.

Jaké kroky jste museli udělat nebo ještě budete muset udělat, aby vznikl ptačí park?

My je musíme postarat o to, aby tu byly co nejvhodnější podmínky nejen pro ptáky, ale i pro další živočišné a rostlinné druhy. Máme štěstí, že tady rekultivace probíhala z našeho pohledu relativně dobře. Najdete tu lesy, louky, ornou půdu i vodní plochy, což je příznivé. Lesy jsou sice stejnověké, ale druhově celkem pestré. My je budeme dělat ještě pestřejší, vysadíme další stromy, jiné budeme prořezávat, abychom zdejší lesy prosvětlili. Staráme se o louky a další biotopy, které tu jsou, abychom je co nejlépe připravili pro hnízdění a život různých druhů ptáků.

Jaké druhy to jsou?

Vybrali jsme pět druhů, na které se zaměřujeme. Pokud pro tyto takzvané deštníkové druhy připravíme vhodné podmínky, tak z toho bude profitovat celá řada dalších organismů.

Vlajkovým druhem ptačího parku jsme zvolili dudka chocholatého, který má rád světlé lesy a pastviny. V okolí parku hnízdí a věříme, že časem zahnízdí i v parku. Připravili jsme pro něj zatím čtyři budky, po úpravách by tady měl dudek najít ideální prostředí.

Dalším druhem je bramborníček hnědý, několik párů již přímo v parku hnízdí. To je druh luk a pastvin, který potřebuje otevřenou krajinu s minimem stromů.

Bělorit šedý pro změnu vyžaduje rozsáhlé řídké zarostlé plochy s obnaženou půdou a kamenitými místy. Dnes hnízdí převážně na aktivních výsypkách, ale s útlumem těžby a postupující sukcesí bude ztrácet své přirozené prostředí. V ptačím parku bychom pro něj chtěli vytvořit vhodné podmínky, aby zde mohl vytvořit novou populaci.

Ptačí park by měl být také vhodný pro pěnici vlašskou, které vyhovuje křovinatá krajina.

Z lesních druhů jsme vybrali strakapouda prostředního, který má rád staré dubohabřiny. Jelikož jsou lesy v parku zatím příliš mladé, budeme si na něj muset ještě nějakou dobu počkat.

Kolik práce péče o ptačí park obnáší?

Je toho poměrně hodně. V současné době hlavně kancelářské práce, připravujeme projekt a zajištění financování na delší období. Když si odmyslíme práci u počítače, staráme se o území, které má rozlohu 251 hektarů a je největším ptačím parkem u nás. Na výsypce vytváříme pestrou mozaiku biotopů, abychom posílili biodiverzitu. To obnáší odstraňování nepůvodních a invazivních dřevin, péči o ornou půdu, kterou chceme nahradit pestrými loukami. Jsou tady ovocné sady, které potřebují zmladit a doplnit dalšími stromy. Plánujeme zavedení pastvy velkými kopytníky. Rádi bychom vytvořili vodní biotopy, ale to nebude nic velkého,

protože se nacházíme ve svahu a zadržování vody tady z několika důvodů není vhodné. Připravujeme návštěvnickou infrastrukturu, časem přibudou i pozorovatelný. Budeme také pořádát akce pro veřejnost. Určitě jsem nevyjmenoval všechno, ale nudit se tady rozhodně nebudeme.

Jakým druhům kromě ptačích se u vás daří?

To je tak trochu neznámá, protože území nebylo dosud důkladně monitorováno. Například sousední jezero Most je známou a prozkoumanou ptačí lokalitou, na výsypce tomu tak není. Takže součástí naší práce je i monitoring. Z hmyzu jsme tu zaznamenali několik ohrožených druhů vážek, z motýlů tady žije například okáč metlicový, silně ohrožený druh. Při úpravě území vždy dbáme na to, aby ptačí park byl útočištěm i pro další rostlinné i živočišné druhy.

Jaké jsou v parku prvky návštěvnické infrastruktury a jak je přístupný?

Pro vstup nejsou žádná omezení, dá se do něho chodit jako do běžného lesa. Do budoucna některá menší omezení nelze vyloučit, například v době hnízdění. Připravili jsme také první návštěvnický okruh, jehož hlavním tématem je obnova přírody v těžbou postižené krajině – obnova bezlesí, mokřadů, pastvin a lešů Střimické výsypky. Vede tudy asfaltová cesta, takže často tady můžete potkat cyklisty.

Co by si podle vás měli příchozí na Střimickou výsypku z návštěvy odnést?

Pokud člověk některé území výrazně promění, může také přispět k tomu, aby znovu fungovalo jako pestrá mozaika biotopů. Změnou přístupu ke krajině můžeme vytvořit prostor, kde lidé a příroda mohou fungovat vedle sebe. ●

► Připravuje se reforma energetického poradenství, jsou vyhlášeny první výzvy pro poradce

Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí ČR a Ministerstvem průmyslu a obchodu zahajuje **první fázi výzev na podporu nového celostátního systému energetického poradenství.**

Cílem je posílit osvětu, odbornost a dostupnost služeb v oblasti úspor energie a renovací budov. Představujeme první čtyři výzvy na podporu dostupného energetického poradenství. Nový systém energetického poradenství má sloužit jako základní stavební kámen pro nastartování renovační vlny budov v Česku.

„Energetické poradenství musí být dostupné, důvěryhodné a odborně kvalitní. Jen tak přesvědčíme veřejnost, že cesta k úsporám i modernímu a šetrnému bydlení je zvládnutelná. Nový systém propojí stát, kraje, obce i odbornou veřejnost a vytvoří síť poradců, kteří pomohou lidem i samosprávám najít správná řešení energetických úspor jejich budov. Tím ochráníme rozpočty domácností, zvýšíme kvalitu bydlení a snížíme dopady na životní prostředí. Na podzim pak představíme další část, která se týká zejména renovačních pasů, díky kterým si lidé budou moci vypočítat, co pro ně bude v oblasti renovací bydlení nejvýhodnější,“ uvedl ministr životního prostředí Petr Hladík.

Poradenský systém bude stát na třech pilířích: na odbornosti (zajištěné autorizovanými a certifikovanými osobami), nezávislosti (skrze zapojení krajů a veřejnoprávních organizací) a dostupnosti (včetně využití místních akčních skupin, EKIS a školení nových kapacit). Každý poradce či poradenský subjekt zapojený do systému musí být zaregistrován v evidenci poradců SFŽP ČR a dodržovat etický kodex.

„Díky podpoře z Národního plánu obnovy a s ohledem na dosavadní zkušenosti s poradenstvím pro ohrožené domácnosti v rámci NZÚ Light budujeme poradenský systém, který bude dlouhodobě funkční, stabilní a srozumitelný pro občany. Výzvy, které dnes spouštíme, jsou jen začátek,“ říká Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR.

Jedna miliarda na síť energetických manažerů

Jedna miliarda korun je připravena ve výzvě pro kraje a hlavní město Praha na posílení kapacit samospráv v oblasti energetiky prostřednictvím služeb sdílených energetických manažerů. Cílem je zvýšit tempo renovací veřejných budov, nastavit funkční energetický management na úrovni krajů a obcí a přispět k dosažení klimaticko-energetických závazků.

Výzva bude otevřená do 30. září 2025.

20 milionů korun na osvětové semináře

Na realizaci osvětových seminářů zaměřených na energetické úspory obytných budov s cílem zvýšit informovanost veřejnosti a motivovat vlastníky budov ke komplexním

renovacím je připravena výzva s celkovou alokací 20 milionů korun. Podpora je určena pro energetické poradce, kteří budou působit v rámci státem podporovaného systému poradenství a budou registrováni v evidenci poradců SFŽP ČR.

Maximální výše podpory je 10 000 Kč na jeden seminář, přičemž podpora na jednoho účastníka je stanovena na 250 Kč, nejvýše však do celkové částky 10 000 Kč za celý seminář. Žádosti je možné podávat do 30. dubna 2026.

25 milionů na vzdělávací kurzy pro posílení kompetencí poradců

Poslední vyhlášená výzva poskytuje podporu ve výši 25 milionů korun na realizaci vzdělávacích kurzů zaměřených na posílení odborných kompetencí energetických poradců a manažerů. Podpoří energetické vzdělávání a zajištění kvalifikovaných kapacit v oblasti klimatu, energetiky, renovací budov a prevence energetické chudoby.

Žádat mohou právnické osoby s doloženou zkušeností s organizací kurzů obdobného rozsahu v posledních pěti letech. Finanční zaměření na komplexní zajištění odborných kurzů, organizaci závěrečných zkoušek, zajištění lektorů, tvorbu výukových materiálů i zajištění vhodných prostor a techniky. Maximální výše podpory činí 15 000 Kč na jednoho úspěšného absolventa celého kurzu a 2 000 Kč na osobu, která úspěšně absoluuje pouze závěrečnou zkoušku. Žádosti je možné podávat do 30. dubna 2026.

V první fázi MŽP vyhláší tyto výzvy z Národního programu Životní prostředí (NPŽP) financované z prostředků Národního plánu obnovy:

výzva NPŽP-NPO č. 17/2025 – školení energetických poradců a manažerů,

výzva NPŽP-NPO č. 16/2025 – základní poradenství – osvětové semináře pro veřejnost,

výzva NPŽP-NPO č. 15/2025 – poradenství pro samosprávy – krajská energetická centra,

výzva NPŽP-NPO č. 14/2025 – poradenství pro samosprávy – koncepční dokumenty v oblasti klimatu a energetiky (SECAP+).

150 milionů na podporu klimaticko-energetických strategií obcí

Ve výzvě na přípravu klimaticko-energetických strategických dokumentů typu SECAP+ (Akční plán pro udržitelnou energii a klima) je připraveno 150 milionů korun. Ty mají pomoci zmapovat současný stav, navrhnout opatření ke snižování emisí skleníkových plynů a zároveň posílit adaptační kapacitu obcí na změnu klimatu. Tím se podpoří aktivní zapojení samospráv do Paktu starostů a primátorů pro klima a energii a přispěje se k dosažení klimaticko-energetických závazků České republiky i k plánování kvalitních projektů na místní úrovni.

Obce mohou získat podporu od 500 tisíc do 1,85 milionu korun podle velikosti území, maximálně pak 60 % z celkových výdajů. Žádosti lze podávat do 30. dubna 2026 nebo do vyčerpání alokace.

Podzim 2025: informační kampaň, renovační pasy a poradenská místa

V další fázi, která bude spuštěna letos na podzim, se počítá mimo jiné s kampaní pro veřejnost zahrnující webový portál, s podporou na zřízení kontaktních poradenských míst či s renovačními pasy pro obytné budovy. Ty poskytnou základní informace o budově a její spotřebě, navrhovaných opatřeních, vhodném postupu realizace i financování.

„Chceme, aby stát hrál aktivní roli nejen v investiční podpoře, ale i v předávání know-how a praktických dovedností, které lidem i samosprávám pomohou zvládnout transformaci energetiky. Každá investice do vzdělávání poradců a plánování opatření v území je investicí do chytrého řízení veřejných rozpočtů a energetické bezpečnosti,“ doplnil Jan Kříž, vrchní ředitel sekce ekonomiky životního prostředí z Ministerstva životního prostředí.

MŽP zároveň připravuje systémové zajištění udržitelného financování služeb i za účasti samospráv. Poradenský systém má být nejen oporou pro splnění závazků Česka v oblasti dekarbonizace, ale také konkrétní pomocí každému, kdo se rozhodne investovat do energetických úspor a modernizace svého domova či obce.

„Dlouhodobě usilujeme o zvyšování tempa renovací, což však samo o sobě nestačí, pokud by renovace nebyly prováděny správně. Právě díky systémovému přístupu včetně správně cílených informací o nového poradenského systému můžeme dosáhnout výrazného snižování energetické náročnosti budov. To se projeví i v úsporách rodinných rozpočtů – snížení nákladů na život souvisejících s bydlením může představovat především v postproduktivním věku výraznou pomoc,“ říká Marta Gellová, ředitelka aliance Šance pro budovy. *„Proto velmi pozitivně vnímáme reformu poradenského systému včetně rozšiřování sítě a vzdělávání energetických poradců,“* doplňuje. ●

► O peníze na **odstranění azbestu** ze zemědělských budov je zájem

Ministerstvo životního prostředí představilo v březnu tohoto roku **výzvu na odstranění azbestu** ze střech zemědělských budov pro malé a mikro zemědělce s celkovou alokací 100 milionů korun, o kterou je stále možné žádat.

Výzva vzbudila velmi pozitivní ohlas, a proto by ji chtěl ministr Petr Hladík zopakovat v příštím roce, a to i pro fyzické osoby. MŽP podporuje zemědělce i prostřednictvím dalších výzev, zaměřených například na adaptaci na změnu klimatu, podporu biodiverzity či likvidaci invazních rostlin nebo ochranu před zvěří. Za poslední čtyři roky resort podpořil přes 1 200 projektů za téměř 2,4 miliardy korun.

Ministerstvo životního prostředí nepodporuje zemědělskou činnost přímo, ale v řadě dotací určených na ochranu přírody a krajiny podporuje významně i zemědělce, a to například v rámci adaptace na změnu klimatu, podpory biodiverzity či likvidace invazních rostlin nebo ochrany před škůdci.

„Za poslední čtyři roky jsme podpořili více než 1 200 projektů pro zemědělce v celkovém objemu téměř 2,4 miliardy korun. Zaměřujeme se na projekty určené na adaptaci na změnu klimatu a podporu biodiverzity, tedy například budování mokřadů, tůň, výsadbu stromů a vytváření krajinných prvků, které chrání půdu a pomáhají proti vodní a větrné erozi. Dále je v rámci zlepšení cirkulární ekonomiky významná podpora využití biologicky rozložitelného odpadu, kdy dochází ke z kvalitnění zemědělské půdy a rozvoji kompostáren a bioplynových stanic. Mimo to jde podpora také na prevenci škod způsobených dravci či šelmami, kdy farmářům pomáháme se zabezpečením hospodářských zvířat před útoky například vlka, rysa a dalších chráněných druhů, nebo na omezení výskytu hraboše polního. Nemalé finance míří také na výstavbu fotovoltaických elektráren posilujících

energetickou soběstačnost provozů a na odstranění azbestu ze zemědělských budov,“ řekl ministr životního prostředí Petr Hladík.

Podpora na odstranění azbestu pro malé a mikro zemědělce

Zdraví nebezpečný azbest stále trápí majitele řady budov. Komplikuje a prodražuje jejich rekonstrukce či demolice, které musí probíhat za dodržení přísných pravidel. „Azbest představuje velkou hrozbu nejen pro životní prostředí, ale především pro zdraví lidí. Jeho odstranění podporujeme dlouhodobě v rámci rekonstrukcí nebo demolice obytných či veřejných budov. Ve všech programech, kde je odstranění azbestu nepřímou investicí, je jeho sanace součástí způsobitelných výdajů,“ uvedl ministr Petr Hladík. „Ve velkém byl tento materiál využíván ve druhé polovině dvacátého

století především u zemědělských budov jako součást střešních krytin či izolací. Proto jsme letos v březnu vyhlásili první výzvu tohoto druhu s alokací 100 milionů korun, která pilotně cílí na ekologické odstranění azbestu ze zemědělských budov malých a mikro podniků, pro něž je likvidace azbestu významnou finanční zátěží. Díky této podpoře mohou zemědělci získat příspěvek ve výši až jeden milion korun,“ doplnil.

Vyhlášenou výzvu je možné využít na bezpečnou demontáž střešních krytin a krovů s obsahem azbestu a jejich následnou bezpečnou likvidaci. Nezáleží přitom, zda se bude jednat o renovaci, nebo demolici zemědělské budovy. Především demolici těchto budov totiž dosud bránila vysoká cena za uložení azbestu.

„V této jednokolové nesoutěžní výzvě z Národního programu Životní prostředí evidujeme za pět měsíců od jejího otevření 82 podaných žádostí za 31 milionů korun. Zájem je značný, ale zároveň je možné žádati stále podávat, a to až do 1. června 2026 nebo do vyčerpání celkové alokace. Nejvíce žádostí bylo zatím podáno v Jihomoravském kraji, dále pak v kraji Vysočina či ve středních Čechách. Díky realizaci těchto projektů má být ekologicky zlikvidováno 2 109 tun nebezpečného azbestu,“ uvedl Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR, jehož úřad výzvu spravuje.

Podpora i pro fyzické osoby

I přesto, že se azbest již třicet let nevyrábí a nepoužívá, se stále nachází nejen na zemědělských budovách, ale také na starších veřejných či obytných domech. „Po otevření dotace pro malé a mikro zemědělce se zvedl velký zájem i od majitelů jiných typů budov. Proto bych v příštím roce rád vypsal novou výzvu na odstranění nebezpečného azbestu z budov, a to i pro fyzické osoby,“ doplnil ministr životního prostředí Hladík.

Česká inspekce životního prostředí, resortní organizace MŽP, kontroluje nakládání se vzniklým stavebním odpadem. Součástí tohoto odpadu může být právě i nebezpečný azbestový dopad. Inspekce proto kontroluje správnou selekci nebezpečných látek či následné zacházení s odpadem, aby nedošlo k ohrožení lidského zdraví či životního prostředí.

„Odpad, který obsahuje azbest, může být velmi nebezpečný jak pro lidské zdraví, tak pro životní prostředí, a proto je důležité s ním nakládat velmi opatrně, za dodržení všech pravidel. Problematické je netřídění azbestových odpadů od ostatních stavebních odpadů, které může vést k uvolňování azbestových vláken do ovzduší. Pokud při kontrole zjistíme, že je s odpadem obecně nakládáno nesprávně, můžeme zahájit řízení o přestupku a udělit pokutu ve výši až 25 milionů korun. Za nedostatků souvisejících právě s produkcí a následnou manipulací se stavebními a demoličními odpady, včetně azbestového odpadu vzniklého při rekonstrukcích či demolích objektů, uložila Česká inspekce životního prostředí v roce 2024 šedesát pokut v celkové výši 4 641 000 Kč,“ uvedl její ředitel Petr Bejček. ●

Problematické je netřídění azbestových odpadů od ostatních stavebních odpadů, které může vést k uvolňování azbestových vláken do ovzduší.

► V Teplicích na Ústecku se podařilo **přestavět staré jesle** na Živý dům. Místní salesiáni v takto pojmenované budově provozují středisko volného času.

V TEPLICÍCH SLOUŽÍ LIDEM **ŽIVÝ DŮM**

Foto: archiv SFŽP ČR

Před rokem se po necelých dvou letech rekonstrukce dům v části Trnovany slavnostně otevřel. Stal se útočištěm především pro děti a mládež z rizikového prostředí a nabízí jim podporu, dobré vztahy i rozvíjející aktivity. Má potenciál zásadně pomoci kvalitativní proměně problematické lokality, kde se nachází.

Tepličtí salesiáni byli dlouho jediným střediskem v Česku, které nemělo vlastní objekt, a neustálé řešení pronájmů komplikovalo jejich činnost. O vlastním zázemí tak uvažovali několik let. Pro zásadní krok se rozhodli v roce 2019 a koupili budovu bývalých jeslí v Hlávkově ulici v Trnovanech. Mimo jiné tím naplánovali svůj přesun z centra města do čtvrti s komplikovanou sociální situací a sami tak doslova vykročili naproti těm, kteří jejich služby nejvíce potřebují.

„Ten, kdo vymyslel název Živý dům, by zasloužil Nobelovu cenu. Je to úplně fantastická věc, kolik lidí se do proměny mrtvého domu v Živý dům zapojilo. Přijde mi to jako to nejceněnější. Celý tento dům vyjadřuje naše salesiánské poslání, protože naším posláním je oživovat, a to obzvláště mladé lidi, kteří to potřebují,“ uvedl Martin Hobza, provinciál salesiánů Dona Boska.

Rekonstrukce několik let zchátralé budovy vyšla na necelých 98 milionů korun. Na rekonstrukci se kromě hlavního investora, salesiánů, finančně podílely město, kraj a další veřejné i soukromé subjekty. Část nákladů uhradila dotace z Národního plánu obnovy.

Salesiáni nabízejí v domě služby pro děti a mladé lidi od 6 do 26 let z Teplic a okolí. Nabízejí potřebné rady a informace, možnost trávit volný čas v bezpečném prostředí a s vrstevníky, podporu při hledání zaměstnání a mnoho dalších. ●

O BUDOVĚ

Bývalé jesle byly navrženy v roce 1947 stavitelem Ottou Daňkem a uvedeny do provozu byly v roce 1950. Stylově by je šlo označit jako pozdní funkcionalismus. Architektura jeslí je přes svou utilitaritu poměrně klasicky komponovaná: důraz kladl architekt na souměrnost, hmotovou gradaci a mírně monumentální kompozici s převýšeným středním traktem. Již tehdy byl dům navržen jako jesle pro děti a velký důraz byl kladen na dobré prosvětlení domu. To se pro budoucí využití domu pro děti a mládež dobře hodí. Udržení tváře původní architektury tak byla pro architekta rekonstrukce zásadním úkolem. Při přestavbě vznikl kromě prostoru pro mládež i byt komunity salesiánů, bylo dostavěno schodiště, vybudován výtah a vestavěno foyer a proběhly i další úpravy.

► Téměř v každé druhé obci dnes najdeme alespoň jeden projekt podpořený z Operačního programu Životní prostředí

Operační program Životní prostředí (OPŽP) zlepšuje kvalitu života v Česku.

Od roku 2007 podpořil přes 32 tisíc projektů a přispěl tak k ochraně a zlepšení životního prostředí ve stovkách měst a obcí po celé zemi.

Díky programu financovanému z evropských fondů vznikají napříč republikou konkrétní opatření, která lidem zkvalitňují každodenní život – od zateplených škol a školek přes nové kanalizace a čistírny až po výsadbu zeleně a obnovu přírody.

„Díky Operačnímu programu Životní prostředí se nám úspěšně daří výrazně zlepšovat kvalitu života i stav životního prostředí a měnit tak naše města a obce k lepšímu. Téměř v každé druhé obci dnes najdeme konkrétní projekt podpořený z OPŽP, ať už jde o výsadbu stromů, revitalizaci rybníků, či zateplení škol a kulturních domů,“ vyjmenovává ministr životního prostředí Petr Hladík přínosy programu, který od roku 2007 představuje zásadní nástroj pro financování ochrany přírody, zlepšování kvality ovzduší, hospodaření s vodou či snižování energetické náročnosti budov. „Program se zaměřuje na opravdu široké spektrum oblastí. O podporu mohou žádat obce, města, neziskové organizace, zemědělské podniky i jednotlivci – zkrátka každý, kdo se chce podílet na ochraně přírody, zlepšení péče o životní prostředí, zoládání změny klimatu nebo rozvoji cirkulární ekonomiky,“ uvádí ministr.

V aktuálním programovém období pro roky 2021 až 2027 je pro OPŽP vyčleněna částka 53,9 miliardy korun. V uplynulých dnech Evropská komise tuto částku navýšila o tzv. flexibilní alokaci ve výši 9 miliard korun a o realokaci z jiných programů ve výši 0,8 miliardy korun, celkový rozpočet programu by tak měl činit 63,7 miliardy. „K 1. srpnu 2025 bylo jen v aktuálním programovém období schváleno 3 319 projektů s finanční podporou přesahující 47,5 miliardy korun, což odpovídá zhruba třem čtvrtinám dostupné alokace,“ upřesňuje Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR, jehož úřad programu administruje.

Finanční prostředky jsou v programu rozdělovány prostřednictvím vyhlášených dotačních výzev, kterých bylo od roku 2021 otevřeno celkem 89. Další devět výzev v objemu 1,35 miliardy korun je plánováno k vyhlášení ještě do konce roku 2025, přičemž harmonogram je průběžně aktualizován na portálu www.opzp.cz. Novinkou je od začátku srpna otevřená výzva Státního fondu životního prostředí ČR pro oběhové hospodářství, která kombinuje finanční záruku a dotaci.

Z hlediska výše finanční podpory dominují v aktuálním programovém období tradičně investice do vodohospodářské infrastruktury, především do výstavby a modernizace čistíren odpadních vod, úpraven pitné vody a vodo- vodních řadů. „Do vodohospodářské oblasti plynuly z tohoto programu od roku 2021 investice přesahující

13 miliard korun. Díky nim se vybuduje nebo zmodernizuje 118 čistíren odpadních vod, 74 zdrojů a 35 úpraven pitné vody, vznikne 551 kilometrů nových vodovodů. Na kvalitní zásobování vodou se díky těmto investicím napojí více než 155 tisíc obyvatel,“ shrnuje ministr Petr Hladík.

Významné místo v podpoře zaujímají také projekty zaměřené na zvyšování energetické účinnosti budov a rozvoj oběhového hospodářství. Právě tyto oblasti jsou mezi žadateli dlouhodobě nejžádanější. „V oblasti oběhového hospodářství se zaměřujeme například na výstavbu a modernizaci sběrných dvorů, třídících linek či zařízení na dotřídování odpadů. V oblasti energetických úspor je podpora směřována do zateplování veřejných budov, instalace obnovitelných zdrojů energie a zvyšování celkové efektivity hospodaření s energiemi,“ popisuje Jan Kříž, vrchní ředitel sekce ekonomiky životního prostředí MŽP.

V oblasti oběhového hospodářství tak vznikne díky podpoře z programu OPŽP roční kapacita pro třídění, úpravu a využití více než půl milionu tun komunálních i nebezpečných odpadů. Rozšíří se také systémy sběru a svozu odpadů, což povede ke zvýšení recyklace a předcházení vzniku odpadů.

Stejně tak v oblasti energetických úspor a obnovitelných zdrojů energie bude Česko v následujících letech lépe připraveno na klimatické výzvy i přechod k udržitelnému hospodaření. „Vedle dalších evropských zdrojů, které má Česko k dispozici, přispějí projekty OPŽP k ročnímu snížení koneč-

né spotřeby energie minimálně o 950 terajoulů, což odpovídá roční spotřebě přibližně 25 tisíc domácností. Zároveň se zvýší kapacita výroby energie z obnovitelných zdrojů o více než 410 megawattů, což odpovídá výkonu několika velkých solárních elektráren,“ vypočítává ministr.

Jednou z podporovaných oblastí je také adaptace na změnu klimatu. V jejím rámci vznikne či bude obnoveno přes 2 200 hektarů sídelní zeleně v intravilánech měst a obcí – od parků přes stromořadí a aleje až po lesoparky a remízky. Podpořeno bude 150 vnitrostátních či dílčích strategií, které pomohou obcím a regionům lépe se přizpůsobit měnícím se klimatickým podmínkám.

V neposlední řadě přispěje program ke zlepšení kvality ovzduší a ochraně přírodních stanovišť. Budou podpořeny projekty zaměřené na sledování a řízení kvality ovzduší, snižování emisí prachových částic PM10, obnovu mokřadů i sanaci starých ekologických zátěží. Z prostředků OPŽP se rovněž investuje do modernizace environmentálních center a rozvoje environmentální výchovy.

Operační program Životní prostředí tak pomáhá nejen naplňovat evropské a národní cíle v oblasti klimatu a udržitelnosti, ale především přináší konkrétní a hmatatelné přínosy pro obyvatele Česka: zlepšuje kvalitu života, zvyšuje energetickou bezpečnost, chrání přírodní dědictví a připravuje krajinu na budoucnost. ●

▶ Divadlo opraví **fasádu** a nainstaluje **fotovoltaiku**

Historická budova Moravského divadla Olomouc prochází v letošním roce důležitými technickými úpravami, které propojují péči o architektonické dědictví s vizí udržitelné budoucnosti.

Divadlo nejen že opravuje poškozenou východní část fasády provazistě, tedy části budovy, která se nachází vysoko nad střechou a technickým zázemím divadla, ale zároveň instaluje vlastní fotovoltaickou elektrárnu.

Fasáda byla již několik let ve špatném technickém stavu a vyžadovala zásadní opravu. Poškozená omítka a uvolňující se části představovaly riziko nejen pro kolemjdoucí, ale i pro samotnou budovu, zejména pro plochou střechu, na kterou divadlo plánovalo instalaci solárních panelů. Z tohoto důvodu musela být oprava provedena ještě před zahájením vlastního ekologického projektu. Náklady na obnovu východní části fasády činí přibližně 1,2 milionu korun.

Sluneční energie pro divadlo

Současně s opravami fasády dokončuje Moravské divadlo Olomouc přípravy na instalaci vlastní fotovoltaické elektrárny, která bude umístěna na ploché střeše boční přístavby budovy, která není kulturní památkou. Jedná se o projekt, který diva-

dlo plánuje od roku 2023. V následujících měsících prošel všemi nezbytnými schvalovacími procesy – od souhlasu zřizovatele a rozhodnutí Rady města Olomouce přes kladné stanovisko památkářů a stavebního úřadu až po finální povolení k vlastní realizaci. „Projekt byl zařazen mezi strategické investiční záměry v rámci Operačního programu Životní prostředí ITI Olomoucké aglomerace a získal potřebnou podporu. Celkové náklady činí přibližně 1,1 milionu korun, přičemž schválená dotace pokryje téměř 90 % této částky. Připojení do distribuční sítě už je smluvně zajištěno,“ uvedl ředitel Moravského divadla a Moravské filharmonie David Gerneš.

Úspora, která dává smysl

Po zprovoznění přinese solární systém Moravskému divadlu každoroční úsporu 5 % roční spotřeby elektrické energie. Návrh celé investice se předpokládá do pěti let. Projekt tak není jen environmentálním gestem, ale ekonomicky výhodným krokem k modernějšímu a udržitelnějšímu provozu kulturní instituce.

„Projekt je součástí dlouhodobé strategie energeticky udržitelného rozvoje, kterou Moravské divadlo rea-

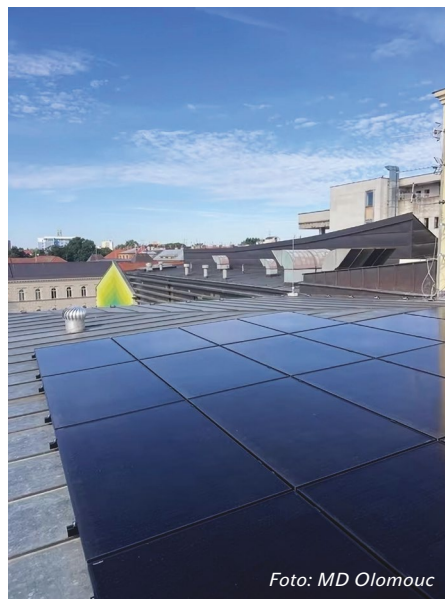

Foto: MD Olomouc

lizuje jako příspěvková organizace v rámci městského energetického koncernu. Statutární město Olomouc plánuje obdobné modernizace i u dalších kulturních a veřejných budov, kde se propojuje zodpovědný přístup k životnímu prostředí s efektivním hospodařením s energiemi. Fotovoltaika na Moravském divadle je tak jedním z prvních kroků širší strategie, která má za cíl zvýšit energetickou soběstačnost městských institucí a snížit jejich provozní náklady,“ doplnil primátor statutárního města Olomouce Miroslav Žbánek. ●

▶ Městská společnost spustila ve Zlíně **pátou solární elektrárnu**

Další fotovoltaická elektrárna funguje na střeše Domova pokojného stáří na Jižních Svazích a její výkon představuje 88,4 kWp. Jedná se o společný projekt Tepla Zlín a statutárního města Zlína na postupnou výstavbu sdílených fotovoltaických elektráren (FVE) na městských budovách.

Tento projekt je spolufinancován z Modernizačního fondu. Teplo Zlín v současnosti provozuje v pěti výrobních výkon bezmála 150 kWp, který vyrobí ročně tolik elektrické energie, kolik odpovídá spotřebě 50 běžných bytových jednotek. Solární elektrárny nyní fungují na střechách budovy Tepla Zlín, Energocentra I a II, 7. ZŠ na Kvítkové a Domově pokojného stáří.

„Naplnujeme rozvojovou strategii postupného rozšiřování podnikání společnosti do dalších perspektivních energetických odvětví, takže pokračujeme v postupné výstavbě dalších fotovoltaických zdrojů. Zároveň je naše společnost i koordinátorem sdílení elektrické energie mezi subjekty města a zároveň i předsedou energetického společenství, které bylo k tomuto účelu založeno,“ uvedl Milan Foukal, předseda představenstva Tepla Zlín.

V rámci dlouhodobého projektu bude i nadále Teplo Zlín rozšiřovat počet FVE na městských budovách. „Vyrobená elektrická energie je využívána k pokrytí části provozní spotřeby těchto objektů a k pohonu technologií centrálního vytápění a také je sdílena v rámci projektu komunitního sdílení, který běží pod naším vedením. Sdílení elektrické energie z obnovitelných zdrojů je další aktivita, která přinese ekonomické výhody odběratelům i výrobě,“ sdělila koordinátorka Energetického společenství Zlín a obchodní náměstkyně Tepla Zlín Drahoslava Smetanová.

Společenství bude využívat finanční prostředky z Národního plánu obnovy. Kromě statutárního města Zlína a Tepla Zlín se do tohoto projektu postupně zapojují také další městské společnosti a příspěvkové organizace. Celý koncept je možné realizovat také díky tomu, že město zavedlo princip společných nákupů elek-

trické energie pro všechny své organizace, a to přímo na burze.

„Naším společným cílem je ve spolupráci s firmou Teplo Zlín, ale i dalšími městskými organizacemi, jako jsou například Zoo Zlín nebo Dopravní společnost Zlín-Otrokovice, v následujících dvou letech nainstalovat elektrárny o souhrnném výkonu alespoň 2000 kWp, ve kterých ročně vyrobíme elektrickou energii za více než 6 milionů korun. Bude se jednat o desítky instalací, ale stanovený cíl považujeme za reálný. Vždyť již nyní máme větší část cílového výkonu projektově připravenou a Teplo Zlín plynule pokračuje v dalších realizacích. Potenciál střech městských budov je ještě daleko větší, ne všude ho však kvůli statické dispozici nebo památkové ochraně budeme moci využít,“ uzavřel náměstek primátora pro ekonomiku Miroslav Chalánek.

Aktuálně zahajuje Teplo Zlín výstavbu zatím největší FVE ve Zlíně, a to 280 kWp na střeše budovy padesátimetrového bazénu Městských lázní. Stavební povolení již získaly FVE na Městském divadle a 16. ZŠ na Jižních Svazích. V pokročilé projektové přípravě jsou instalace na objektech Městské policie Zlín, ZŠ Křiby, administrativní budově magistrátu Zarámí, Zoo Zlín a na řadě dalších míst. ●

► DALŠÍ ETAPA PROTIPOVODŇOVÝCH OPATŘENÍ V BRNĚ JE HOTOVÁ

Do života v blízkosti potoků a řek občas vtrhne velká voda. Neptá se, bere, ničí a unáší. A lidé, kteří na takových místech žijí, se snaží co nejvíce zabránit škodám, které napáchá. V Brně je tomu stejně. Projektem protipovodňových úprav na řekách Svatce, Svitavě a Leskavě město usiluje o vybudování uceleného systému, který klade důraz na vztah k řece. Snaží se přitom ctít terén řeky tak, aby byla zabezpečena ochrana jak lidských sídel, tak i příznivý ekologický stav vodních toků, aby vzniklo více prostoru pro průtok povodní a aby obyvatelé i návštěvníci města mohli trávit svůj volný čas v blízkosti řeky.

Projekt Realizace protipovodňových opatření na území města Brna je strategickým projektem města a za cíl si klade vybudovat komplexní protipovodňovou ochranu na hlavních brněnských tocích Svatce, Svitavě a Leskavě.

Nositel tohoto strategického projektu je Kancelář architekta města Brna, která má na starosti celoměstskou koncepci protipovodňové ochrany a projektovou přípravu jednotlivých úseků. Následnou realizací je pak pověřen Odbor investiční Magistrátu města Brna.

V současné době není před účinky povodní ochráněna podstatná část stávající zástavby města, což v realitě představuje okolo 24 tisíc obyvatel a území o rozloze 10 km². A nejen to – chybějící komplexní protipovodňová ochrana města tu výrazně omezuje možnosti výstavby v rozvojových a přestavbových lokalitách, které se nacházejí v záplavovém území.

Po zkušenostech s průběhem povodní v roce 2006 proto město ve spolupráci s Povodím Moravy, s. p., přistoupilo k vytvoření ucelené koncepce protipovodňové ochrany

založené na přírodě blízkých principech. Návrh koncepce byl stanoven v roce 2009 v rámci zpracování Generelu odvodnění města Brna a následně v roce 2015 rozpracován ve studii Přírodě blízká protipovodňová opatření a revitalizace údolní nivy hlavních brněnských toků.

V rámci celoměstské koncepce byla protipovodňová opatření na hlavních brněnských tocích rozdělena do osmadvaceti samostat-

ných etap, ze kterých bylo vybráno pět prioritních úseků. Vzhledem k rozsahu celého strategického projektu je plánována postupná realizace protipovodňových opatření po jednotlivých úsecích: Poříčí, Trnitá, Zbrojovka, Sokolova a Jih. První z nich, Poříčí, prošel projektovou fází v letech 2018–2020 a s vlastní realizací se začalo v roce 2022. Letos v létě byly práce na tomto úseku dokončeny.

Povodně jsou zcela přirozenou událostí, která vzniká jako důsledek extrémních projevů počasí. V řadě situací mohou být povodňové stavy příčinou rozsáhlých materiálních škod, nebo dokonce ztrát na životech obyvatel. Jejich nepravidelný výskyt však mnohdy negativně ovlivňuje naše vnímání aktuálnosti povodňového nebezpečí.

Návrh protipovodňové ochrany v intravilánu města je mnohdy vhodnou příležitostí ke zkvalitnění říčních biotopů a navazujících veřejných prostranství. Protipovodňová opatření ve městech je tedy třeba vždy vnímat v širších souvislostech.

Brněnská protipovodňová opatření jsou unikátní

Zpracovatelem projektové dokumentace byla v tomto případě na základě vítězného návrhu mezinárodní architektonické soutěže společnost „Projekt Svratka“. Projekt, na kterém se podílel i již zesnulý architekt Ivan Ruller, pracuje s přírodě blízkými protipovodňovými opatřeními, tak jak to dosud nemá v Česku obdoby. Příkladem je třeba areál bývalé chatové osady Favorit na Bauerově, kde byly vytvořeny nádrže, tůňe a mokřady, přes které byla navíc vybudována nová lávka – opět hlavně proto, aby bylo vše co nejpřístupnější lidem a pomohlo vrátit na brněnská nábřeží život.

Vlastní realizace této etapy měla tedy za cíl vybudovat přírodě blízká protipovodňová opatření na Svratce v úseku dlouhém přes tři kilometry, a to v katastrálním území Pisárky, Staré Brno a Štýřice v městské části Brno-střed. Svratka tu přechází ze zastavěného území města od viaduktu na ulici Uhelné do klidovější přírodní části, na kterou navazuje koupaliště Riviéra.

V rámci realizovaných prací se tu odstranila stávající nevhodná a nepřístupná opevnění břehů, koryto se rozšířilo a maximálně se obnovila přirozená říční niva. Nové hráze a zdi by tak měly zajišťovat protipovodňovou ochranu přílehlé zástavby. Podél břehů

vznikly cesty k procházkám a cyklostezky, které mimoúrovňově kříží stávající mostní konstrukce.

V úseku na pravém břehu směrem od Riviéry se upustilo od budování nových stezek, aby byla zajištěna klidová zóna pro výskyt významných druhů ptáků.

Na levém břehu se otevřel dříve nepřístupný areál TJ Favorit a vznikl zde mokřad s tůňemi napájený ze Svrateckého náhonu. V centrální části úseku na levém břehu Svratky směrem od mostu Renneská vznikla promenádní kolonáda se zázemím, restaurací a výtahem pro vozičkáře. V místě stávající lávky Tábořského je zachován produktovod pro inženýrské sítě a nová lávka je vybudována v odsunutě poloze.

Nezbytnou součástí projektu byly i rozsáhlé přeložky a opravy inženýrských sítí včetně rekonstrukce téměř sto let staré kmenové stoky na pravém břehu Svratky. Projekt řešil rovněž protipovodňovou ochranu samotného kanalizačního systému a zajištění jeho funkce po dobu povodňových stavů. V celém úseku byly souběžně prováděny krajinařské úpravy veřejných prostranství s výsadbou dřevin vhodné druhové skladby.

Zhotovitelem projektu je sdružení firem. „Realizace protipovodňových opatření v centrální části města Brna představuje klíčový milník ochrany území před povodňovými riziky a zároveň významný přínos

pro dlouhodobý urbanistický rozvoj města. Projekt kombinoval složité inženýrské práce s ohledem na stávající infrastrukturu, náročné přeložky sítí a zároveň integraci nových veřejných prostor do městského prostředí. Jsme přesvědčeni, že propojení funkční ochrany s kvalitní architektonickou a krajinařskou úpravou je cestou k udržitelnému a modernímu rozvoji městských lokalit. Každé město, které otevře svou řeku lidem, posiluje svoji identitu i kvalitu života svých obyvatel,“ vysvětluje generální ředitel lúdra sdružení Roman Kocúrek.

Ochrana obyvatel před povodněmi je zásadní

Vzhledem k charakteru realizačních prací, kdy se odbourávaly kamenné zdi, rozšiřovala koryta řeky, modelovaly břehy a budovaly protipovodňové stěny, je zřejmé, že se jednalo o jeden z nejnáročnějších projektů, který se v posledních letech v centru Brna stavěl.

Ministerstvo životního prostředí poskytlo na projekt dotaci z Národního plánu obnovy, konkrétně z Národního programu Životní prostředí, která pokryje polovinu realizačních nákladů. „U projektu jsem jako zástupce tehdejšího vedení města byl od jeho počátku a mám radost, že jeho realizace dospěla ke zdárnému konci. Unikátnost řešení tkví v tom, že řece vrátíme její přírodní ráz a díky tomu zvýšíme protipovodňovou ochranu města. Pro obyvatele zároveň vznikla klidová zóna, kde mohou sportovat, relaxovat nebo pozorovat přírodu v nově vybudovaném mokřadu. Zároveň mohou na kole bezpečně podjet mosty přes řeku. Investice do projektů s prvky modro-zelené infrastruktury se vyplácí a jsou pro nás prioritou, proto jsme prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR vyjednali evropskou dotaci na projekt v celkové výši 762 milionů korun,“ říká ministr životního prostředí Petr Hladík.

Protipovodňová opatření jsou podle primátorky města Brna Markéty Vaňkové pro zajištění ochrany obyvatel města nepostradatelná. „Názorným příkladem byly loňské zářijové deště, kdy se rozvodnily řeky po celé republice, přičemž i v Brně k tomu chybělo opravdu málo,“ připomíná.

► „Díky dokončeným opatřením je nově vyjmuto ze záplavové oblasti zhruba 80 hektarů území. Proměnu, kterou nábreží prošlo, ocení ale také lidé trávící svůj volný čas u řeky, ať už na procházce, nebo při jízdě na kole na nových stezkách. Tomu pomáhají i tři podjezdy pod mosty na Heršpické, Vídeňské a Renneské. Brňané a Brňanky mají nově zpřístupněnu řeku v centru bosou nohou a celkově je rozsah upraveného nábreží unikátní,“ dodává.

Samotná stavba, vyprojektovaná dle návrhu významného brněnského architekta Ivana Rullera a jeho týmu, začala v lednu 2022. Postupem času ale bylo nutné provést několik změn a termín dokončení se i kvůli loňským povodním posunul na konec června letošního roku.

„S realizací protipovodňových opatření jsme začali v blízkosti centra města, a to z důvodu nejvyšší priority – ochránit se zde nejvyšší počet obyvatel. Sdružení zhotovitelů před sebou nemělo jednoduchý úkol. I když to vypadá, že se pouze odbouraly nábrežní zdi a upravily břehy Svatky, tak tomu opravdu není. Součástí projektu za 1,5 miliardy korun, přičemž získaná dotace z evropských fondů pokryla polovinu nákladů, bylo nepřehledné množství přeložek inženýrských sítí, práce na vodohospodářské infrastruktuře a rekonstrukce sto let staré kmenové kanalizační stoky. Že se u tak obrovského projektu objeví určité potíže, samozřejmě nešlo předvídat. Nicméně jsme se vždy snažili věc posouvat dále. Nyní jsme na konci jednoho příběhu a těšíme se na dokončení protipovodňových opatření v centru a na to, jak si budou lidé nového nábreží nebo mokřadu za Riviérou užívat,“ říká náměstek primátorky města Brna pro oblast investic René Černý.

Zatímco etapa Poříčí byla městu schválena do provozu předčasného užívání, než budou beze zbytku ukončeny veškeré stavební práce, na následujících etapách protipovodňových opatření se už také pracuje. Dalšími prioritními úseky jsou Trnitá a Zbrojovka. „U prvního jmenovaného úseku se jedná o etapy IX, X a XI, které se týkají jak Svatky, tak Svitavy, což ochrání podstatnou část Komárova. Momentálně máme požádáno o stavební povolení a dokončuje se dokumentace pro provedení stavby. Pokud vše půjde bez potíží, tak by samotná realizace

mohla začít v průběhu roku 2026,“ předpokládá Jan Tesárek, ředitel Kanceláře architekta města Brna, která má přípravu protipovodňových opatření na starosti. Pro další etapy PPO v lokalitě Zbrojovka byl vybrán zhotovitel projektové dokumentace. Konceptní řešení této etapy bylo schváleno a návrh byl představen obyvatelům dotčených městských částí. Aktuálně se tedy pracuje na dokumentaci pro povolení záměru.

Na první pohled může budování protipovodňových opatření znít nezajímavě, ale vlastně to tak vůbec není. Břehy městských řek se mění v zóny plné zeleně, vrací se sem původní biodiverzita a lidé tu získávají nové místo vhodné k procházkám, sportu i zábavě. Pokud do krásných řek, Svitavy a Svatky, které protékají Brnem, dorazí velká voda, tak právě povodňové parky ji zadrží nejlépe. ●

Protipovodňových opatření existuje celá řada. Jednou z preventivních možností je stanovení záplavových území a omezení jejich zastavování. V rámci protipovodňové ochrany je možné dále využívat jak opatření technická, jako jsou ochranné hráze, protipovodňové stěny nebo suché retenční nádrže, tak přírodě blízká.

Povodně v Brně

Město Brno bylo historicky ohrožováno povodněmi především na předměstí při obou řekách. Nejstarší povodeň je doložena z roku 1257. Informace o povodních a jimi způsobených škodách narůstaly postupně od šestnáctého století a jejich frekvence kulminovala v polovině devatenáctého století. S připojováním povodněmi postižovaných předměstí a obcí k Brnu sílily ekonomické dopady pro město a obyvatele, což byl jeden z důvodů, proč se v roce 1847 přikročilo k regulaci koryt obou řek.

Nejextrémnější povodně dvacátého století se vyskytly krátce po sobě na přelomu srpna a září roku 1938 v podobě stoleté povodně na Svitavě a padesátileté na Svatce. V březnu 1941 pak následovala stoletá povodeň na Svatce a padesátiletá na Svitavě. Padesátiletá povodeň na Svatce byla zaznamenána také v lednu 1920 a v únoru 1946. Před nejkatastrofálnější povodní v červenci 1997 bylo Brno uchráněno jen díky akumulaci vody na Vírské přehradě, kde byla hladina vody kvůli opravě hráze a výstavbě vodovodu dočasně o 10 metrů snížena.

Operační program Životní prostředí – VYHLÁŠENÉ

	Číslo výzvy a opatření	Ukončení příjmu	Alokace
67	Průzkum kontaminace životního prostředí Projekty průzkumu rozsahu znečištění horninového prostředí a rizik s ním spojených, včetně návrhu efektivního řešení	29. 4. 2026	150 000 000 Kč
72	Ekologické zátěže Sanace nejzávažněji kontaminovaných lokalit	14. 11. 2025	500 000 000 Kč
73	Vodní a vegetační krajinné prvky Tvorba nových a obnova stávajících přírodních blízkých vodních a vegetačních prvků. Určena je pro méně rozvinuté regiony	17. 12. 2025	400 000 000 Kč
79	Budování infrastruktury potravinových bank Podpora potravinových bank na celém území ČR	4. 1. 2027	50 000 000 Kč
84	Veřejná zeleň Revitalizace sídelní zeleně ve veřejném prostoru	19. 12. 2025	200 000 000 Kč
86	Zachytávání srážkových a šedých vod a jejich další využití Technologie pro akumulaci, úpravu a rozvod srážkových vod či šedých vod ve veřejných budovách	30. 4. 2026	700 000 000 Kč
87	Preventivní opatření proti povodním a suchu Budování a rozšíření varovných a výstražných systémů povodňové služby na lokální úrovni	30. 4. 2026	100 000 000 Kč
89	Obnova stability svahů Stabilizace a sanace extrémních svahových nestabilit vzniklých v důsledku přírodních jevů	30. 1. 2026	150 000 000 Kč
90	Péče o významné části přírody a krajiny Péče o různé druhy přírodních stanovišť, například tůň, rašeliniště, prameniště, malé vodní nádrže, vodní toky a jejich nivy	30. 1. 2026	20 000 000 Kč
91	Péče o významné části přírody a krajiny Projekty péče přírodních stanovišť. Žadateli jsou resortní organizace MŽP	30. 1. 2026	100 000 000 Kč
92	Prevence škod způsobených šelmami a dravci Pomoc podnikajícím chovatelům hospodářských zvířat v režimu podpory de minimis, aby mohli zabezpečit svá stáda	31. 3. 2026	10 000 000 Kč
93	Prevence škod způsobených šelmami a dravci Týká se škod způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů. Pomoc chovatelům hospodářských zvířat, aby mohli zabezpečit svá stáda	31. 3. 2026	20 000 000 Kč

Operační program Životní prostředí – AOPK ČR

	Číslo výzvy a opatření	Ukončení příjmu	Alokace
12	Podpora přírodních blízkých opatření v krajině a sídlech Tvorba nových a obnova stávajících vodních a vegetačních prvků, zeleně, eliminace negativních funkcí odvodňovacích zařízení	31. 10. 2025	300 000 000 Kč
13	Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury Podpora přírodních stanovišť a druhů a péče o nejcnější části přírody a krajiny	31. 10. 2025	200 000 000 Kč
14	Zpracování studií a plánů Studie systému sídelní zeleně, územní studie krajiny, zpracování plánu ÚSES	31. 10. 2025	50 000 000 Kč

Operační program Životní prostředí – PLÁNOVANÉ

	Číslo výzvy a opatření	Zahájení příjmu	Alokace
83	Úprava lesních porostů směrem k přirozené struktuře a druhové skladbě za účelem posílení jejich stability	17. 9. 2025	150 000 000 Kč
85	Zpracování studií a plánů Studie systému sídelní zeleně, územní studie krajiny a plány územního systému ekologické stability	17. 9. 2025	30 000 000 Kč
88	Systémy předpovědi a varování před povodněmi a suchem Budování a modernizace komplexního systému předpovědní služby zahrnující včasné výstrahy na celostátní úrovni	1. 10. 2025	110 000 000 Kč
94	Záchranné stanice pro živočichy Modernizace záchranných stanic a center pro ohrožené druhy živočichů	1. 10. 2025	80 000 000 Kč
95	Systémy pro posuzování a vyhodnocení znečištění ovzduší Pořízení a modernizace systémů pro posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění ovzduší a systémů pro archivaci a zpracování jejich údajů	24. 9. 2025	500 000 000 Kč
96	Snížení energetické náročnosti/zvýšení účinnosti technologických procesů Pro vybrané méně rozvinuté regiony: Pardubický, Liberecký, Královéhradecký, Olomoucký a Zlínský kraj	17. 9. 2025	150 000 000 Kč
97	Snížení energetické náročnosti/zvýšení účinnosti technologických procesů Pro přechodové regiony	17. 9. 2025	150 000 000 Kč
98	Systémy pro posuzování znečištění ovzduší Výstavba a obnova systémů pro sledování a hodnocení kvality ovzduší	7. 1. 2026	100 000 000 Kč
99	Modernizace vzdělávacích environmentálních center Investice do vzdělávacích environmentálních center zaměřených na změnu klimatu	1. 10. 2025	80 000 000 Kč

V návaznosti na čl. 18 odst. 2 a odst. 5 obecného nařízení, týkající se mid-term přezkumu a přidělení částky flexibility, může u uvedených výzev dojít k posunu termínu jejich vyhlášení.

Národní program Životní prostředí

	Číslo výzvy a opatření	Ukončení příjmu	Alokace
NPO 1/2024	Energetická osvěta a dotační poradenství Zajištění poradenství a administrativní podpora pro žadatele v rámci NZÚ Light	31. 12. 2025	600 000 000 Kč
5/2024	Výkupy pozemků ve zvláště chráněných územích Zlepšení podmínek pro praktickou péči o zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma	31. 12. 2026	95 000 000 Kč
14/2024	Ochrana ozonové vrstvy a klimatického systému Snížení pravděpodobnosti vypouštění fluorovaných skleníkových plynů a látek poškozujících ozonovou vrstvu Země do ovzduší	31. 12. 2025	30 000 000 Kč
15/2024	Péče o krajinné prvky Péče o vybrané krajinné prvky evidované v LPIS jako ekologicky významné prvky	31. 3. 2026	100 000 000 Kč
3/2025	Čištění odpadních vod v krasových oblastech Zlepšení kvality povrchových a podzemních vod v krasových oblastech CHKO Český kras a CHKO Moravský kras	31. 12. 2026	200 000 000 Kč
4/2025	Odstranění stavebních materiálů s obsahem azbestu (pro zemědělce) Podpora ekologického odstraňování střešních krytin a krovů s obsahem azbestu u zemědělských objektů	1. 6. 2026	100 000 000 Kč
5/2025	Větrací systémy s rekuperací tepla Opatření eliminujících nadměrné koncentrace CO ₂ a teplotní diskomfort ve školských budovách	31. 12. 2025	100 000 000 Kč
6/2025	Domovní čistírny odpadních vod Soustavy DČOV do kapacity 50 EO v oblastech, kde není možnost připojení ke stokové síti zakončené ČOV	6. 1. 2027	300 000 000 Kč
NPO 8/2025	Energetické úspory veřejných budov Energeticky úsporné renovace pro vlastníky veřejných budov, primárně s využitím obnovitelných zdrojů energie	31. 10. 2025	300 000 000 Kč
9/2025	Národní park Křivoklátsko Zlepšení životního prostředí a kvality života občanů v obcích na území plánovaného národního parku	7. 1. 2026	100 000 000 Kč
10/2025	Zelená stuha Pro obce oceněné titulem „Zelená stuha“ a „Zelená stuha ČR“ v letech 2025–2027	1. 10. 2025 – 3. 4. 2028	33 000 000 Kč
NPO 11/2025	Udržitelná městská doprava a mobilita Zvýšení počtu vozidel na alternativní pohon. Výzva je pro obce, kraje a další subjekty veřejné správy.	30. 1. 2026	300 000 000 Kč
13/2025	Tvorba generelů odtokových poměrů urbanizovaného povodí Zpracování strategických a koncepčních dokumentů protipovodňové ochrany	31. 10. 2026	10 000 000 Kč
NPO 14/2025	Poradenství pro samosprávy – koncepční dokumenty v oblasti klimatu a energetiky (SECAP+) Zpracování klimaticko-energetických strategických a koncepčních dokumentů a akčních plánů	30. 4. 2026	150 000 000 Kč
NPO 15/2025	Poradenství pro samosprávy – krajská energetická centra Projekty zaměřené na poskytování služeb samosprávám prostřednictvím činnosti sdíleného energetického manažera	30. 9. 2025	1 000 000 000 Kč
NPO 16/2025	Základní poradenství – semináře Poskytování energetické osvěty a motivace vlastníků budov ke komplexním renovacím	30. 4. 2026	20 000 000 Kč
NPO 17/2025	Školení energetických poradců a manažerů Podpora energetického vzdělávání a zvyšování odborných kompetencí	30. 4. 2026	25 000 000 Kč
18/2025	Budování návštěvnické infrastruktury ve zvláště chráněných územích Budování návštěvnických středisek pro velkoplošná zvláště chráněná území vyhlášená v roce 2025	30. 4. 2026	200 000 000 Kč

Odebírejte **Prioritu** v elektronické podobě!

Spotřebujeme
méně papíru,
nafty a energií

Dostanete ji **hned**
v den vydání

Přistane vám
do e-mailu

priorita.cz

Modernizační fond

	Číslo výzvy a opatření	Ukončení příjmu	Alokace
TRANSgov 1/2025	Modernizace vozidel MHD Zvýšení podílu vozidel s alternativním pohonem v České republice	30. 1. 2026	7 300 000 000 Kč
RES+ 1/2025	Fotovoltaické elektrárny 10 kW – 5 MW s vlastní spotřebou Výstavba fotovoltaických elektráren do 5 MW k výrobě energie pro vlastní spotřebu	30. 1. 2026	3 000 000 000 Kč
RES+ 3/2025	Fotovoltaické elektrárny na veřejných budovách Instalace fotovoltaických elektráren na veřejných budovách	30. 1. 2026	1 000 000 000 Kč
RES+ 4/2025	Nové komunální a komunitní FVE na budovách, pozemcích a další infrastrukturu Sdružené komunální a komunitní projekty výstavby nových fotovoltaických elektráren s instalovaným výkonem do 1 MWp	30. 1. 2026	1 000 000 000 Kč
HEAT 1/2025	Modernizace zdrojů tepelné energie a soustav zásobování tepelnou energií Rekonstrukce nebo náhrada zdroje tepla na fosilní paliva na jiný zdroj nebo typ energie	28. 11. 2025	6 000 000 000 Kč
I+ 1/2025	Modernizace energetických soustav (předkládání žádostí o podporu) Modernizace výstavby nových dálkových systémů přenosu tepla vyvedených do stávajících soustav zásobování tepelnou energií	30. 9. 2025	11 000 000 000 Kč

► Objekt Nad Kamínkou bude sloužit dobrovolným hasičům i záchraně

Nová základna zbraslavské jednotky dobrovolných hasičů vznikne v bývalé vodohospodářské budově. Hasiči tento areál sice částečně využívají již čtyři roky, ale teprve během probíhající kompletní rekonstrukce se plně přizpůsobí jejich potřebám. Vráť se do něho za rok společně se zdravotníky pražské záchranné služby.

Stavba byla zahájena koncem července letošního roku a náklady činí téměř 55 milionů korun. „Na místě byly zahájeny bourací práce, odborná firma začala s likvidací azbestu ve střešní konstrukci i v obvodovém plášti budovy. Následovat budou stavební úpravy, které objekt přemění v moderní a energeticky úspornou základnu. V nové budově se spojí komfort pro naše hasiče i zdravotníky. Bude zde vše potřebné pro rychlý a efektivní zásah,“ říká Filip Toušek, zbraslavský místostarosta, který má projekt na starosti.

Spojení hasičů se záchrankou je osvědčený model spolupráce složek integrovaného záchranného systému, který v Praze funguje již dlouhodobě. Nová výjezdová základna Zdravotnické záchranné služby hlavního města Prahy navíc umožní zkrátit dojezdové časy v oblasti Zbraslavi.

Stavební úpravy zahrnují kompletní přestavbu vnitřní dispozice a moderní obálky budovy včetně výměny oken. Stanice bude splňovat současné požadavky na energeti-

Foto: MČ Zbraslav

kou úspornost, doplněná bude o tepelné čerpadlo a fotovoltaické panely. Současně bude provedena kompletní výměna rozvodů vody, kanalizace a elektro a vybudováno nové připojení na městské síť v ulici Nad Kamínkou.

V přízemí objektu vzniknou garáže pro hasičskou techniku, šatna a technické zázemí. Patro nabídne denní místnosti, sociální zařízení pro hasiče a záchranáře a sklady. Projekt je spolufinancován Modernizačním fondem. ●

SLEDUJTE SOCIÁLNÍ SÍŤ

STÁTNÍHO FONDU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR
A UŽ VÁM **NIC NEUNIKNE!**

X – denně nejnovější výzvy, novinky, akce a zprávy z oboru
LinkedIn – statistiky, krajská pracoviště, aktuální nabídky pracovních a služebních míst, zprávy a novinky
youtube.com – podrobné videonávody, spoty k zajímavým tématům, záznamy webinářů a další...
Instagram – akce, aktualita a úspěšné projekty

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Operační program Spravedlivá transformace

Číslo výzvy a opatření		Ukončení příjmu	Alokace
KVK / 19	Řemeslné inkubátory Podpora vzniku řemeslných dílen	6. 1. 2026	50 000 000 Kč
ULK / 20		6. 1. 2026	300 000 000 Kč
MSK / 21		6. 1. 2026	200 000 000 Kč
KVK / 25	Obnova území – příroda a krajina Individuální projekty na obnovu přírody a krajiny	6. 1. 2026	60 000 000 Kč
ULK / 26		6. 1. 2026	250 000 000 Kč
MSK / 27		30. 9. 2025	225 000 000 Kč
KVK / 28	Obnova území – infrastruktura Výstavba a modernizace komunikací pro cyklisty, zpřístupnění lokalit s přírodní, kulturní nebo technickou hodnotou	6. 1. 2026	60 000 000 Kč
ULK / 29		6. 1. 2026	120 000 000 Kč
MSK / 30		6. 1. 2026	275 000 000 Kč
KVK / 31	Vzdělávání ve firmách Profesní vzdělávání a rekvalifikaci zaměstnanců ve firmách zasažených transformací	6. 1. 2026	60 000 000 Kč
ULK / 32		6. 1. 2026	500 000 000 Kč
MSK / 33		30. 6. 2026	360 000 000 Kč
Výzva I.	Úvěr transformace pro Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský kraj Bezúročné úvěry Národní rozvojové banky na podporu investičních aktivit malých a středních podnikatelů	31. 12. 2026	3 370 000 000 Kč
MSK / 34	Obnova území – strategické brownfieldy Příprava projektové dokumentace a budování technické infrastruktury pro projekty tzv. strategických brownfieldů	31. 3. 2026	500 000 000 Kč
ULK / 58	Posílení sociální stability Výzva pro obce na podporu vzdělávání a zaměstnanosti mladých lidí	6. 1. 2026	400 000 000 Kč
KVK / 59		6. 1. 2026	150 000 000 Kč
KVK / 62	Zájmové vzdělávání a osvěta Vzdělávací a osvětové programy související s klimatickou změnou a možnosti adaptace regionu	31. 12. 2025	25 000 000 Kč
ULK / 63		31. 12. 2025	25 000 000 Kč
MSK / 64		31. 12. 2025	40 000 000 Kč
ULK / 68	Podpora výzkumu a vývoje v Ústeckém kraji Posílení výzkumné kapacity vědeckých pracovišť a zvýšení kvality vědeckých týmů	1. 10. 2026	800 000 000 Kč
KVK / 78	Veřejné služby, kultura, sport, rekreace II	6. 1. 2026	120 000 000 Kč
ULK / 79		6. 1. 2026	450 000 000 Kč
MSK / 80		6. 1. 2026	200 000 000 Kč
KVK / 81	Budování výzkumných kapacit Podmínkou k žádosti o podporu je podání návrhu projektu přes SISTA a získání jejich kladného stanoviska.	15. 9. 2025 –	50 000 000 Kč
ULK / 82		6. 1. 2026	200 000 000 Kč
KVK / 83	Podpora regionálního školství – rozšířená výzva Modernizace a budování vzdělávací infrastruktury ve školách	6. 2. 2026	200 000 000 Kč
ULK / 84			700 000 000 Kč
ULK / 85	Koncepce a příprava projektů II Individuální projekty s cílem obnovy území	31. 10. 2025	20 000 000 Kč
MSK / 86		31. 10. 2025	30 000 000 Kč
MSK / 87	Odborné učebny základních a středních škol v Moravskoslezském kraji Investiční záměry a pořízení vybavení do odborných učeben	30. 9. 2025 – 6. 2. 2026	300 000 000 Kč
MSK / 88	Kulturní a kreativní centra Rozvoj kulturních a kreativních odvětví v regionu	6. 2. 2026	250 000 000 Kč
ULK / 89	Podpora oběhového hospodářství Třídění, dotřídňování, úprava a zpracování vybraných odpadů	31. 3. 2026	100 000 000 Kč
MSK / 90		31. 3. 2026	250 000 000 Kč
KVK / 91	Snižování energetické náročnosti veřejných budov Podporované jsou komplexní úspory	6. 1. 2026	100 000 000 Kč
ULK / 92		30. 6. 2026	400 000 000 Kč
MSK / 93		6. 1. 2026	125 000 000 Kč
KVK / 94	Snižování energetické náročnosti ve veřejné infrastruktuře Snížení energetické náročnosti gastro provozů, prádelen nebo dalších technologických zařízení	6. 1. 2026	50 000 000 Kč
ULK / 95		30. 6. 2026	200 000 000 Kč
MSK / 96		6. 1. 2026	75 000 000 Kč

Výsledky hodnocení Technologické agentury České republiky v rámci výzev OPST č. 81 a 82

Řídící orgán Operačního programu Spravedlivá transformace 2021–2027 ve spolupráci s Technologickou agenturou ČR informuje, že hodnocení návrhů projektů podaných do výzev Budování výzkumných kapacit v Karlovarském a Ústeckém kraji bylo na straně TA ČR ukončeno.

Úspěšní uchazeči, kteří získali souhlasné stanovisko se splněním minimální bodové hranice 80 bodů, mohou počínaje 15. 9. 2025 podat žádost o podporu přes ISKP21+ v rámci výzvy OPST. Následně proběhne standardní hodnotící proces a na základě výsledků tohoto hodnocení projedná

Výběrová komise OPST konkrétní žádosti a posoudí, které projekty doporučí nebo nedoporučí k financování.

Informace k dalšímu postupu naleznete na webových stránkách OPST na stránkách 81. a 82. výzvy. ●

Foto: archiv SFŽP ČR

Celkové způsobilé výdaje
2 536 425 Kč
Dotace z EU
1 775 497 Kč

OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Svratouch: Protipovodňová opatření

Preventivní protipovodňová opatření spočívají v instalaci lokálního výstražného a varovného systému a digitalizaci povodňového plánu. Jeho cílem je napomoci správnému posouzení povodňového nebezpečí, ochraně zdraví a majetku občanů.

Prioritní osa 1, specifický cíl 1.4 – Podpořit preventivní protipovodňová opatření

Název projektu: Protipovodňová opatření obce Svratouch

Kraj: Pardubický

Okres: Chrudim

Příjemce podpory: obec Svratouch

Ukončení projektu: 31. 3. 2018

Foto: archiv SFŽP ČR

Celkové způsobilé výdaje
455 988 Kč
Dotace z EU
387 590 Kč

Petrovice: Ovocné aleje

Byly vysazeny aleje ovocných stromů podél polních cest. Aleje navazují na stávající zeleň a tvoří s ní funkční celek. Plní několik funkcí, slouží jako místní biokoridor, mají protierozní i estetickou funkci.

Prioritní osa 4, specifický cíl 4.3 – Posílit přirozené funkce krajiny

Název projektu: Výsadba ovocných alejí

Kraj: Ústecký

Okres: Ústí nad Labem

Příjemce podpory: obec Petrovice

Ukončení projektu: 28. 2. 2023

Foto: archiv SFŽP ČR

Celkové způsobilé výdaje
55 527 593 Kč
Dotace ze SFŽP ČR
24 500 000 Kč

NÁRODNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Čistá: Systém DČOV

V obci realizovali soustavu domovních čistíren odpadních vod do kapacity 50 EO s cílem omezit znečištění povrchových a podzemních vod z komunálních zdrojů. V rámci projektu bylo vybudováno 217 domovních čistíren odpadních vod.

Název projektu: Odkanalizování obce Čistá systémem DČOV

Kraj: Pardubický

Okres: Svitavy

Příjemce podpory: obec Čistá

Ukončení projektu: říjen 2024

Foto: archiv SFŽP ČR

Celkové způsobilé výdaje
372 900 Kč
Dotace ze SFŽP ČR
316 965 Kč

MŠ Vodochody: přírodní zahrada

V areálu MŠ Vodochody vybudovali přírodní zahradu se zaměřením na předcházení klimatické změně a adaptaci na ni. V rámci realizace projektu byla upravena plocha zahrady o výměře 974 metrů čtverečních.

Název projektu: Přírodní zahrada MŠ Vodochody

Kraj: Středočeský

Okres: Praha-východ

Příjemce podpory: MŠ Vodochody

Ukončení projektu: září 2024

OPERAČNÍ PROGRAM SPRÁVEDLIVÁ TRANSFORMACE

Vratimov: Přebudování hřiště

Rekonstruované venkovní sportoviště je veřejně přístupné veřejnosti. Vzniklo na místě zastaralého fotbalového hřiště s doskočištěm pro skok daleký. Je pro volejbal, nohejbal, badminton, basketbal a minifotbal.

Název projektu: Víceúčelové hřiště ve Vratimově – H.

Datyních

Kraj: Moravskoslezský

Okres: Ostrava-město

Příjemce podpory: město Vratimov

Ukončení projektu: leden 2025

Celkové způsobilé výdaje
4 304 044 Kč

Dotace z EU
3 550 836 Kč

Foto: město Vratimov

Štítina: Modernizace vnitřní konektivity škol

Ve škole a školce se zaměřili na zkvalitnění vnitřní konektivity školy a zabezpečení připojení k internetu.

Název projektu: Konektivita v ZŠ Heliodora Píky a MŠ Štítina

Kraj: Moravskoslezský

Okres: Opava

Příjemce podpory: ZŠ a MŠ Štítina

Ukončení projektu: listopad 2024

Celkové způsobilé výdaje
2 882 636 Kč

Dotace z EU
2 450 241 Kč

Foto: ZŠ Heliodora Píky

MODERNIZAČNÍ FOND

Praha 11: Rekonstrukce bytového domu

Ubytovna Sandra na pražském Opatově prošla rozsáhlou rekonstrukcí se snížením energetické náročnosti a slouží jako bytový dům. Součástí projektu jsou i nově vzniklé administrativní prostory a společenský sál.

Název projektu: Sandra nad Opatovem

Kraj: Hl. m. Praha

Městská část: Praha 11

Příjemce podpory: m. č. Praha 11

Předpokládané ukončení projektu: 31. 12. 2028

Celkové způsobilé výdaje
64 778 734 Kč

Dotace z Mod. Fondu
19 638 951 Kč

Foto: MČ Praha 11

Přibice: Fotovoltaika v obci

Výstavba fotovoltaické elektrárny na kulturním domě a čistírně odpadních vod obce Přibice. Výkon FVE instalované na kulturním domě je 49,61 kWp, akumulace 36 kWh. Výkon FVE instalované na čistírně odpadních vod je 19,68 kWp, akumulace 46,8 kWh, využitelná kapacita baterií je 85 %.

Název projektu: Pořízení fotovoltaické elektrárny pro obec Přibice

Kraj: Jihomoravský

Okres: Brno-venkov

Příjemce podpory: obec Přibice

Ukončení projektu: srpen 2023

Celkové způsobilé výdaje
4 589 119 Kč

Dotace z Mod. Fondu
2 249 718 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

► SVATBA V ZELENÉM

Foto: Shutterstock/Anton Yulikov

Kdo by nechtěl, aby jeho svatební den byl nezapomenutelným zážitkem – i v dnešní, uvědomělé době? Může být, aniž by představoval tak velkou zátěž pro životní prostředí, jako bylo donedávna zvykem. **Jen je potřeba se nad každíčkým detailem vysněného velkého dne zamyslet.**

Svatby nebyvaly ještě před několika málo lety zrovna ukázkovými příklady trvale udržitelného přístupu jak k životu, tak k prostředí, které nás obklopuje – spousta nesnědeného a následně vyhozeného jídla, plastové dekorace a obaly, o cestovatelské ekologické stopě hostů ani nemluvě. Doba se ale změnila. Stále více párů chce do manželství vstoupit lehce a čistě. Při troše zamyšlení a pečlivého plánování to není nijak složité.

Trvale udržitelně od A do Z

Nejlepší je začít přímo u místa, kde by se svatba měla odehrávat. Od toho se bude celý den odvíjet – jak esteticky, tak eticky. A buďte bez obav, trvale udržitelná svatba nemusí v dnešní době znamenat týpí na louce nebo kadibudky v rohu zahrady – pokud to tedy není přesně to, co chcete.

„Není vůbec nutné, aby se svatba šetrná k prostředí, ve kterém žijeme, odehrávala na statku nebo v lese,“ říká Tara Button ze společnosti, která se věnuje prodeji produktů, které bez úhony ustojí i časté a dlouhodobé používání. „Svatba v duchu trvale udržitelnosti znamená především co

největší snížení energetické náročnosti a výběr vhodných materiálů, které budou tuto událost provázet od samého začátku až do úplného konce,“ vysvětluje.

Největší ekostopu představuje cestování na místo, kde se svatba koná, a tak je dobré začít právě u něj. Největší výhodou je přirozeně takové místo, kam to má většina hostů, co by kamenem dohodil – alespoň obzvláště. Když už je to nevyhnutelné a někteří hosté musí

na obřad a hostinu přiletět letadlem, je dobré doporučit jim, aby se následně zapojili do některých z programů na snížení či vymazání ekostopy, kterou jejich cesta představovala.

Řešením může být i snížení počtu hostů, kteří by za vámi museli cestovat z větší dálky. Je to poněkud kruté, ale společně s tím se vám sníží i množství vyprodukovaného odpadu a další zátěže, které jejich účast zna-

Fantazii se meze nekladou. A tak například namísto papírových kartiček můžete nechat napéct sušenky se jmény. Vaši hosté tak budou vědět, kam si sednout, a ještě si na nich pochutnají. Z opačné strany pak třeba můžete trvat na tom, aby dary, které od svých hostů dostanete, dále obdarovávaly. I tady jsou možnosti nejrůznějších charitativních příspěvků nepřeborné.

Dalším důležitým atributem svatebního dne je snubní prsten. I při jeho výběru si můžete vybírat mezi designery, kteří na výrobu šperků používají recyklované a fair-trade materiály i etické drahé kameny. Vyhněte se tak riziku, že by se vám na prsteníčkách blyštily krvavé diamanty.

mená pro přírodu. Za ušetřené peníze pak ale můžete koupit třeba více ekologicky vy-pěstovaného a zpracovaného šampaňského.

Tím se přirozeně dostáváme k tomu, že hosty je ale především nutné na svatbu nejprve pozvat. Papírovým pozvánkám odzvonilo. Pokud pozvánky pošlete emailem, vyhněte se spoustě papírového odpadu v koši a opět významně ušetříte. A nemusí to být vůbec nudné – můžete svým hostům poslat odkaz na video nebo pro svou svatbu vytvořit webové stránky.

Pokud se bez papírových pozvánek neobejdete, měly by být vytištěny na recyklovaném nebo recyklovatelném papíře, ideálně sójovým inkoustem.

Pak už může nastat váš vysněný den.

Sezónní suroviny z místní zdrojů jsou pro trvale udržitelnou svatební hostinu klíčové

Místo, kde se bude odehrávat, by mělo mít trvale udržitelný přístup ke svému provozu, k čemuž dnes neodmyslitelně patří recyklování a využívání místních zdrojů.

To se dotýká především svatební hostiny. Jídlo představuje největší objem odpadu v podobě samotných potravin, ale také obalů a jednorázových produktů. Nemusí to tak vůbec být.

Třeba si vyberte takového dodavatele svatebního cateringu, který dbá na šetrnost k životnímu prostředí a nakupuje u místních farmářů. Vždy dbejte na to, abyste věděli, odkud jídlo na vaši svatební tabuli pochází, a také na to, aby bylo sezónní. Všichni už dnes vědí, že zelený chřest a maliny uprostřed zimy musely přiletět z daleka, navíc důkladně zabalené v mnoha vrstvách ne-

recyklovatelného igelitu. Pokud se vám něco nezdá, není nic jednoduššího než doporučit vlastní dodavatele čerstvých surovin. Kromě životního prostředí tím prospějete i místní ekonomice.

Velmi šetrným řešením je vegetariánské menu. Nerecyklovatelný odpad i ekostopu svatebního cateringu tím snížíte na minimum. Pokud jsou mezi vašimi hosty tací, kteří jídlo bez masa nepovažují za jídlo, můžete se pokusit o jen nezbytně nutné množství masa na hostině.

Stejný postoj zaujměte i ke svatebnímu dortu. Není nad to, naservírovat hostům pochoutku vyrobenou v místní rodinné pekárně a z lokálních ingrediencí.

Pokud se z nějakého důvodu nemůžete vyhnout jednorázovému nádobí a příborům, určitě dbejte na to, aby byly vyrobeny z recyklovaných a recyklovatelných materiálů.

A jestliže se rozhodnete svatební tabuli nasvítit svíčkami ze včelího vosku, a ne elektřinou, bude vaše hostina dokonale trvale udržitelná.

Stejná kritéria jako u jídla platí i při výběru květin: když budou sezónní a z místních zdrojů, nejlépe pak rostoucí ve skleněných či keramických květináčích namísto řezaných, ušetříte životní prostředí i svoji peněženku.

Čisté svědomí

Když při plánování svého velkého dne dokážete zohlednit vše zmíněné, budete mít kromě nezapomenutelných vzpomínek i čisté svědomí, že jste svým vstupem do manželského svazku nijak nezaneřádili planetu, na které žijeme. Bude to pomyslná třešnička na vašem svatebním dortu. ●

Nevěstiny trvale udržitelné šaty

K nevěstině róbě se ve svatební den pochopitelně upíná obrovská pozornost. Dnešní nevěsta chce upoutat nejen jejich krásou, ale také příběhem, který stojí za nimi. A ten musí být – jak jinak – šetrný k životnímu prostředí. Nastávající paní si může vybrat v některém z obchodů, které nabízejí použité svatební šaty, nebo si je půjčit v půjčovně.

Pokud už toužíte po vlastním novém kousku, je nezbytné mít na paměti, že správným výběrem pravého designéra, který zcela eticky používá organické, recyklované či recyklovatelné materiály, pokud možno z lokálních zdrojů, udělá i z bílé svatební róby „zelenou“.

Stejně můžete postupovat při výběru oblečení pro svědky a družičky.

Zcela namísto je své svatební šaty nezničit – na fotky v mořských vlnách či na koňském hřbetu zapomeňte. Environmentálně mnohem uvědomělejší je zachovat je pro další generace.

ECHO

Teplárna buduje zásobníky na štěpku

V Mladé Boleslavi rostou nová velkokapacitní betonová síla společnosti Ško-energo, ve kterých bude skladována dřevní štěpka. Palivo se stane od konce roku 2027 největší součástí palivového mixu modernizované mladoboleslavské teplárny. Aktuálně jsou až po strop dokončena tři síla. Další dvě postupně vyrostou do konce září. Při realizaci je nutné dodržet přesné technologické postupy a přesné složení betonu tak, aby nedocházelo ke vzniku nežádoucích pracovních spár. V každém sílu bude možné skladovat až 9 000 metrů krychlových dřevní štěpky. Množství ve všech pěti sílech pak pokryje budoucí spotřebu modernizované teplárny na pět dní. Projekt je podpořen z Modernizačního fondu.

Charita opravuje bývalou školu

Havlíčkobrodská oblastní charita začala opravovat budovu bývalé obchodní akademie v centru Havlíčkova Brodu, která je řadu let prázdná. Do opravené budovy soustředí služby, jež má zatím na více místech. Dům Panny Marie bude podle charity místem, kde rodiny najdou pomoc, pochopení a profesionální podporu. Na akci získala charita dotaci z Národního plánu obnovy. Na jednom místě bude mít charita díky této investici zázemí pro středisko rané péče, občanskou poradnu, nízkoprahový klub, odlehčovací službu, služby sociálně aktivizační pro rodiny s dětmi a osobní asistence a také půjčovnu kompenzačních pomůcek.

Zlínský dopravce pořídí elektrobusesy

Dopravní společnost Zlín-Otrokovice učinila krok k modernizaci vozového parku a k ekologizaci provozu městské hromadné dopravy. Společnost schválila smlouvu na dodávku sedmi nových krátkých elektrobusesů. Její součástí je také opční právo na pořízení dalších až dvanácti vozů stejného typu, pokud dopravce v budoucnu získá dotaci z Modernizačního fondu. Společnost si od pořízení nových strojů slibuje i snížení nákladů na školení řidičů, servis vozidel a pořízení náhradních dílů. Výrobce má prvních sedm elektrobusesů dodat do Zlína zhruba do roka. Elektrobusesy budou vybaveny trakčními bateriemi o kapacitě 416 kWh, požadovaný minimální dojezd 250 kilometrů na jedno nabití zajistí, že nebude nutné baterie dobíjet během dne.

► SOLONGO GANBOLD – Z VĚDKYNĚ FILANTROPKA A OBCHODNICE S VČELÍM JEDEM

Foto: Shutterstock / MiSchu

Včelí jed a jeho potenciální schopnost léčit nemoci zaujaly mongolskou vědkyni Solongo Ganbold už během výzkumu. Ten společně s výhrou v soutěži, jejímž tématem bylo začlenění podnikatelských principů do zemědělské činnosti, zapříčinil, že se nakonec z vědkyně stala podnikatelkou. Včelí jed jí pomohl splnit si životní sen.

Celý život tíhla k filantropii a akademickému vzdělání v ekonomice. Až později v životě si našla cestu k mikrobiologii, když pomáhala své matce s doktorandským výzkumem. Zaujal ji při tom včelí jed – apitoxin – a možnosti jeho využití v léčbě pacientů s cukrovkou. Solongo Ganbold se na obzoru objevil nový životní cíl.

Už od dětství toužila pomáhat lidem. V patnácti letech dobrovolně vyučovala angličtinu dívky ze sociálně znevýhodněných rodin. Ve stejném věku sbírala oblečení pro sirotky a děti z ulice. Coby čerstvě vystudovaná ekonomka začala o několik let později pracovat ve vládních a mezinárodních organizacích, kde se za-

sazovala za práva přinášející prospěch dětem a ženám.

Až teprve na mateřské začala zkoumat terapeutické účinky včelího jedu. Čím více se o něm dozvíдалa, tím více si uvědomovala, že by vědomosti, které načerpala při vědeckém výzkumu, mohla využít k vývoji inovativních produktů obsahujících včelí jed. Zaměřila se především na prostředky ulevující od bolesti, ale i ty, v nichž včelí jed sloužil coby prvek s hojivými účinky. Netrvalo dlouho a Solongo Ganbold založila společnost Magic Bee Foods a navzdory počátečním těžkostem, které vznikl po dobných start-upů často provázejí, se nikdy nevzdala.

Hlavní složkou včelího jedu je látka zvaná melitin. Jedná se o peptid složený z šestadvaceti aminokyselin, který za běžných okolností porušuje biologické membrány, způsobuje uvolnění histaminu a serotoninu, rozklad krve a obecně vyvolává zánět. Některým lidem způsobuje těžké alergické reakce, například otoky, svědění, zarudnutí, ale i nevolnosti, ba i smrt. Na druhou stranu je ale také schopen ničit bakterie a HIV a jeho terapeutické využití v léčbě rakoviny prsu je v současné době předmětem výzkumu.

Splněný sen

Zásadním okamžikem se pro ni stala výhra druhého místa v soutěži Agripreneurship Challenge, která cílí na podporu inovací a podnikání v zemědělském sektoru i na vyhledávání slibných start-upů, jež by mohly přinést možná řešení pro nejrůznější výzvy, kterým tento sektor čelí.

Tato soutěž byla pořádána pod záštitou programů Evropské unie na podporu trvale udržitelného rozvoje v oblasti zaměstnanosti v Mongolsku, odkud Solongo Ganbold pochází. Ve spolupráci s Interna-

Foto: ©FAO/Bayasgalan Battulga

tional Labour Organization tento projekt napomáhal mongolské vládě ve vytvoření a poskytování efektivních, zodpovědných a dostupných veřejných služeb v oblasti práce a zaměstnanosti s důrazem na podporu řízení rozpočtového a finančního systému a vůbec celkového posílení institucionální kapacity.

Jednalo se o mnohem víc než jen typickou soutěž. Soutěžícím se dostalo důkladného výcviku v oblasti začínajícího podnikání i setkání s mnoha odborníky, kteří byli připraveni zodpovědět jakékoli otázky a poskytnout jim cenné rady na míru podle jejich potřeb. „Soutěž pro mě byla impulzem, abych se pustila do výzkumu dalších produktů obsahujících včelí jed, které by bylo možné vyvíjet,“ říká Solongo Ganbold. A také se do něj pustila hned poté, co její start-up obsadil v soutěži druhé místo.

Pro Solongo Ganbold to byl velký úspěch, který jí otevřel nejedny dveře a přinesl mnohé výhody – od zkušených podnikatelů získala nedocenitelné znalosti a nejen to, obdržela i finance potřebné k tomu, aby své podnikání částečně automatizovala. Poté se její byznys opravdu zvedl ode dna. „Prodeje se zvýšily zhruba šestnáctkrát oproti tomu, když jsem začínala,“ hodnotí situaci po výhře v soutěži. Zatímco předtím trávila čas zavřená v laboratoři a věnovala se vědeckému výzkumu pro-

duktů, aniž by byla v nějakém kontaktu s podnikatelskou sférou a infrastrukturou nezbytnou pro nastartování obchodu, nyní se věnuje i obchodu samotnému a v současné době navazuje vztahy s japonskými a indickými společnostmi, které by v budoucnu měly její výrobky nakupovat. To by pro její podnikání bylo velkým přínosem. Ale nejen pro ni – v prosperujícím podniku vidí skvělou příležitost, jak dát mongolským ženám šanci na lepší život, a tak když hledá zaměstnance, upřednostňuje ženy z oblastí, kde je velká nouze o práci. Nabízí jim slušný plat, flexibilní pracovní dobu a přístup k dalšímu vzdělávání a profesnímu růstu. Věří, že tak zlomí začarovaný kruh chudoby, kvůli kterému ženy z její rodné země často nemají šanci na slušný osobní život a rozvoj profesní kariéry. „Děkuji Solongo za neutuchající podporu a za to, jak v nás věří. Díky tomu, že mě zaměstnala, jsem si mohla koupit pozemek, postavit na něm svou jurtu a poprvé v životě mít domov. Pobízela mě, abych pokračovala v šití, které mě baví, koupila mi šicí stroj a to mi poskytlo pěkný vedlejší příjem. Ráda pro ni pracuji ze všech sil, abych přispěla k uskutečňování její vize pomáhat dalším a dalším ženám,“ říká Battsegseg Baatarzorig, jedna z jejích zaměstnankyň.

Avšak práce Solongo Ganbold má ještě jedno těžiště. Její tým sice nyní aktivně pracuje na vytvoření nové produktové řady sestávající z dalších výrobků obsahujících včelí jed, ale ona sama v rámci magisterského vědeckého výzkumu zkoumá terapeutický potenciál včelího jedu při léčbě rakoviny prsu. Usiluje o to, aby porozuměla mechanismu, který potlačuje růst nádoru a na jehož základě by bylo možné vyvinout dostupnou léčbu kombinovatelnou s konvenčními lékařskými postupy. Vysněným výsledkem by bylo snížení mortality, kterou tento typ rakoviny bohužel stále má. ●

ECHO

Terezín vyměnil pouliční osvětlení

Město Terezín dokončilo projekt modernizace veřejného osvětlení. Díky výměně za moderní LED svítidla věří ve zlepšení kvality osvětlení i úsporu elektrické energie. V rámci projektu bylo vyměněno 302 kusů zastaralých svítidel za moderní a úsporná LED svítidla a zároveň bylo vyměněno šest zdrojů u stávajících svítidel. Projekt je financován z Národního plánu obnovy. Kromě významné úspory elektrické energie si město od nového osvětlení slibuje přispění k ochraně životního prostředí i zvýšení bezpečnosti ve městě.

Na skládce má vyrůst městská solární elektrárna

Město Liberec plánuje postavit na rekultivované skládce Zlaté návrší v průmyslové zóně Sever v Růžodole velkou solární elektrárnu. Elektrárna by měla vyrůst na ploše sedmi hektarů a ročně by mohla vyrobit kolem 8,6 GWh elektrické energie. Náklady by podle radnice mohly dosáhnout zhruba 300 milionů korun a chce na ni získat dotaci z Modernizačního fondu. Projekt je zatím ve fázi záměru. Liberec se tak snaží využít jinak nevyužitelný prostor s ekologickou zátěží. Město už dříve nechalo díky evropským penězům skládku sanovat, aby se z ní neuvolňovaly škodlivé látky do okolí. Od nové elektrárny si město slibuje úsporu peněz, elektřina by mohla sloužit k napájení veřejného osvětlení či trolejbusů.

Čakovice sledují hospodaření s energiemi

Městská část Praha-Čakovice podnikla krok k efektivnějšímu hospodaření s energiemi. Díky podpoře z Národního plánu obnovy zde v uplynulých měsících zavedli systematické sledování spotřeby a nákladů na energie ve školských objektech a budovách úřadu městské části. Hlavním cílem projektu je mít přesné a aktuální informace o spotřebě elektřiny, plynu a vody ve všech důležitých objektech, což umožní lépe plánovat úsporná opatření, snižovat provozní náklady a chránit životní prostředí. Průběžné sledování také pomůže rychle odhalit případné nevhodné chování nebo technické problémy. Zavedený systém je základem pro další kroky, které povedou ke snižování energetické náročnosti a zlepšení kvality služeb pro obyvatele městské části.

Potenciálem včelího jedu léčit rakovinu prsu se zabývají také australské vědci

„Zaznamenáváme důležitý posun,“ říká Ciara Duffy z Epigenetics Lab při Harry Perkins Institute of Medical Research. Již od roku 2020 se zabývá výzkumem, jak využít včelí jed k tomu, aby likvidoval agresivní rakovinné buňky, aniž by přitom ničil buňky zdravé.

Například ve Spojených státech je rakovina prsu, s výjimkou rakoviny kůže, nejčastějším typem rakoviny u žen – představuje celých třicet procent každoročně nově diagnostikovaných ženských rakovin podle studií American Cancer Society. Organizace předpokládá, že v letošním roce bude diagnostikováno zhruba 316 950 nových případů invazivní rakoviny prsu a že zhruba 42 170 žen na tuto nemoc zemře.

Doktorka Edina Wangová, vědecká pracovnice v laboratoři v australském Perthu a na University of Western Australia Medical School nedávno zveřejnila, že její tým v současné době pracuje na vývoji oddělené a cílené formy melitinu, který může být v předklinických studiích injekčně vpraven rovnou do krevního oběhu. „Po pouhopouhé jediné injekci jsme pozorovali zánik rakovinných buněk během šesti hodin po aplikaci,“ říká a dodává: „Zatímco na zdravé buňky to mělo minimální dopad.“ Připomíná, že jde o zásadní objev, neboť za běžných okolností je melitin sám o sobě vysoce toxický a narušuje buněčnou membránu, pokud není jeho aplikace pečlivě kontrolována. „Právě proto se nyní potřebujeme věnovat důkladnému klinickému výzkumu,“ vysvětluje Edina Wangová.

Byli jsme

Během léta naši odborníci nezáleželi. Mohli jste se – stejně jako široká veřejnost – potkat v srpnu na lounském výstavišti, kde se konal 32. ročník všeobecné stavební výstavy **DŮM 2025**. Na poradenském stánku SFŽP ČR mohli příchozí načerpat inspiraci a zeptat se na dotace, které podporují energeticky úsporná řešení v domech a bytech.

Nechyběli jsme ani v Českých Budějovicích na **Země živitelce**, která se zaměřuje na zemědělský sektor napříč všemi jeho obory. Stejně jako vloni byl na místě i společný stánek MŽP, SFŽP ČR a ČIŽP.

Foto: archiv SFŽP ČR

Společný stánek MŽP, SFŽP ČR a ČIŽP na výstavě Země živitelka 2025.

Pozvánky

VÝSTAVY A VELETRHY

FOR ARCH

16.–20. září 2025 / PVA EXPO PRAHA

Stovky vystavovatelů napříč obory, tisíce spokojených návštěvníků, desítky novinek a nespočet přátelských i odborných setkání – to je mezinárodní stavební veletrh FOR ARCH, který v tomto roce oslaví 36. narozeniny. Najdete na něm samostatný poradenský stánek Fondu s našimi odborníky, kteří vám rádi poradí. Přichystané jsou i přednášky o dotacích na úsporné bydlení.

KONFERENCE

Světlo, tma, život: cesta ke změně

11. září 2025 / Národní technická knihovna – Ballingův sál, Praha 6

Konference Světlo, tma, život je mezioborovou konferencí, která má ambici interdisciplinárním pohledem přiblížit zodpovědným autoritám problematiku osvětlení, nutnosti tmy a obecně problém civilizačního rozměru důsledků dostupnosti moderních svítidel. Konference je navržena do bloků, každý z nich nazírá problematiku svícení z jiného úhlu pohledu. Problém světla a tmy je diskutován z globálního pohledu, reprezentovaného astronomií, která bojuje se světelným znečištěním, aby vůbec mohla být provozována, přes disruptivní účinky soukromého a veřejného osvětlení na biotop v krajině až po architekturní dopady problému světla v intravilánech.

Konference MOM 2025 – Odpadové hospodářství

12. září 2025 / Hotel Avanti Brno

Odborná konference na téma odpadového hospodářství, která se zaměří na klíčové výzvy a trendy v oblasti udržitelného nakládání s odpady. Těšit se můžete na témata jako je aktuální stav odpado-

vého hospodářství v ČR, bioplynové stanice, podpora kompostování, rozšiřování re-use center a jejich význam v cirkulární ekonomice, oběhové hospodářství a snižování uhlíkové stopy nebo jak si stojí třídění textilu v obcích.

Novela zákona o ochraně ovzduší 2025 a prováděcí vyhláška č. 415/2012 Sb.

24. září 2025 / Kongresový sál – Knihovna ČZU v Praze, Kamýcká 1218, 165 00 Praha 6

Odborná konference věnovaná změnám v legislativě ochrany ovzduší. Konference navazuje na úspěšné odborné setkání z roku 2024 a reflektuje dopady novely zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění zákona č. 42/2025 Sb. a připravované novely vyhlášky č. 415/2012 Sb., jejíž účinnost se předpokládá na podzim tohoto roku. Účast na konferenci tak může být uznána jako součást odborného vzdělávání. Akce se koná pod záštitou ministra životního prostředí Petra Hladíka.

SEMINÁŘ

Odborný terénní seminář k Operačnímu programu Životní prostředí 2021–2027

10. září 2025 / sraz v 8:45 v ul. Pražská u autobusového nádraží, Doksy

AOPK ČR pořádá odborný terénní seminář vhodný pro žadatele, kteří připravují žádost o podporu do specifických cílů 1.3 a 1.6 OPŽP 2021–2027. Účastníci budou seznámeni s možnostmi čerpání dotačních prostředků v rámci jednotlivých specifických cílů. Během exkurze se navštíví několik úspěšně realizovaných projektů, které poslouží jako příklady dobré praxe. Vstup na seminář je zdarma, ale je nutné se do 5. září 2025 zaregistrovat na adrese kokorin@aopk.gov.cz.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Spolufinancováno Evropskou unií
Systém pro obchodování s emisemi
Modernizační fond

